ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

2014 අගෝස්තු මස 08 වන දින

II වන කොටස

අතිරේකය

(2014.08.11 දින නිකුත් කරන ලදී)

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම සහ එම අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස ද; වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ සුදුසු ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිමාන, ප්‍රමිති සහ යහපත් ප්‍රතිපත්ති බලාත්මක කිරීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාතික අධිකාරියක් පිහිටුවීම; කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සංයුතිය; ශ්‍රී ලංකා පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය පිහිටුවීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට වන්දි ගෙවීම; අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදලක් පිහිටුවීම පිණිස ද, ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනත් කෙටුම්පතකි.

අධිකරණ අමාත්‍යතුමාගේ නියමය පරිදි පළ කරන ලදී

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ 5, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිළ දී ලබාගත හැක.

මිළ : රු. 38.00 යි. තැපැල් ගාස්තුව : රු. 25.00 යි.

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ

එල්.ඩී.—ඕ. 46/2007.

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම සහ එම අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස ද ; වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ සුදුසු ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිමාන, ප්‍රමිති සහ යහපත් ප්‍රතිපත්ති බලාත්මක කිරීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාතික අධිකාරියක් පිහිටුවීම; කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සංයුතිය: ශ්‍රී ලංකා පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය පිහිටුවීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට වන්දි ගෙවීම; අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදලක් පිහිටුවීම පිණිස ද, ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:—

1\. (1) මේ පනත 2014 අංක   දරන අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. ලුහුඬු නාමය.

(2) මේ වගන්තිය හැර, පනතේ විධිවිධාන, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් දිනයක දී හෝ දිනවල දී ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. මේ පනතේ විවිධ කොටස් ක්‍රියාත්මක වන දිනය සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් විවිධ දින නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

1 වන කොටස

පනතේ අරමුණු

පනතේ අරමුණු.

2. මේ පනතේ අරමුණු වන්නේ -

(අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම, ස්ථිර කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ එම අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම, බලාත්මක කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සැලසීම ;

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව ලබාදීම ;

(ඇ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට එරෙහිව වරදක් සිදුකිරීම නිසා වරදකරු වූ තැනැත්තන්ගෙන් වින්දිතයන් හට වන්දි මුදල් ලබාගැනීමට සැලැස්වීම ;

(ඈ) ප්‍රතිෂ්ඨාපනය, වන්දි, හානිපූරණය සහ පුනරුත්ථාපනය ඇතුළුව, අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහන ලබාගැනීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම ;

(ඉ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් වර්ධනය කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම උදෙසා වූ, රජයේ, අධිකරණ නිලධරයන්ගේ සහ රජයේ නිලධරයන්ගේ කාර්ය සහ වගකීම් දැක්වීම ;

(ඊ) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහිව සිදුකළ හැකි වැරදි සඳහන් කිරීම සහ ඒ වැරදි සිදුකරන තැනැත්තන් උදෙසා පැනවිය හැකි දණ්ඩන නියම කිරීම ; සහ

(උ) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළව යහපත් ප්‍රතිපත්ති පිළිගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

II වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම්

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම්.

3. (1) අපරාධයක වින්දිතයකු හට :-

(අ) සමානව, සාධාරණව සහ ඔහුගේ ගරුත්වයට සහ පෞද්ගලිකත්වයට ගෞරව වන සේ සලකවා ගනු ලැබීමට ;

(ආ) එම වින්දිතයා ළමා වින්දිතයකු වන අවස්ථාවක දී, එම ළමයාගේ උපරිම යහපත තහවුරු වන ආකාරයකට සලකවා ගනු ලැබීමට ;

(ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීම හේතුවෙන් විඳින යම් හානියක්, අලාභයක් හෝ පාඩුවක් සඳහා සහ ඒ වෙනුවෙන් හානිපූරණය සහ ප්‍රතිෂ්ඨාපනය ඇතුළුව නියම කරන ලද ක්‍රියාපටිපාටියකට අනුකූලව අප්‍රමාදව සුදුසු සහ සාධාරණ සහනයක් ලබා ගැනීමට ;

(ඈ) සිදුවිය හැකි යම් තර්ජන, බියගැන්වීම්, පළිගැනීම් හෝ ප්‍රතිප්‍රහාරයන් ඇතුළුව යම් හානියකින් නිසි ආකාරයෙන් ආරක්ෂා වීමට ;

(ඉ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් යම් මානසික හෝ කායික හිංසාවකින්, හානියකින්, ඌනතාවයකින් හෝ ආබාධයකින් පෙළෙයි නම්, ඒ සඳහා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට ;

(ඊ) (i) අලාභ ලබා ගැනීම සඳහා ඇති සිවිල් ප්‍රතිකර්ම සහ ඊට අදාළ කාලාවරෝධ කාලසීමා ඇතුළුව, ඔහු විඳ ඇති යම් හිංසාවක් සඳහා සහන සලස්වා ගැනීමට පවතින නෛතික ප්‍රතිකර්ම පිළිබඳව ;

(ii) සිදුකරමින් පවතින යම් විමර්ශනයකට අගතියක් නොවන පරිදි, සිදුකරන ලද වරදකට අදාළව පවත්වාගෙන යනු ලබන විමර්ශනයක ප්‍රගතිය පිළිබඳව;

(iii) ලඝු නොවන පරීක්ෂණයක්, නඩු විභාගයක්, අභියාචනයක් සහ ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීමක් සහ එවැනි නඩු කෘත්‍යට අදාළ ඔහුගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ඇතුළුව වරදකට අදාළ නඩු කටයුත්තක් ඇසීම සඳහා නියමිත දිනයන් සහ, එහි ප්‍රගතිය සහ අවසානය, පිළිබඳව ;

(iv) අපරාධයක වින්දිතයකුහට වරදක් සිදුකර ඇති හෝ සිදු කර ඇතැයි චෝදනා ලැබූ තැනැත්තකු, ඇපමත මුදාහැරීම සහ සැකකරු නිදහස් කිරීම පිළිබඳව, වූදිතයාට එරෙහිව අපරාධ නඩු කටයුත්තක් පැවරීම, වරදකරු කිරීම, දඬුවම් දීම හෝ චෝදනාවෙන් නිදහස් කිරීම සහ වරදකරු බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් කිරීම පිළිබඳව ; සහ

(v) අපරාධයක වින්දිතයකුහට සිදුවූ යම් හානියකට ප්‍රතිකාර ලබාගැනීමට සහ වඩාත් යහපත් තත්ත්වයක් ලබාගැනීම සඳහා පවතින වෛද්‍ය සහ සමාජසේවා සහ වෙනත් යම් සහායන් පිළිබඳව,

අදාළ අධිකාරින් මගින් දැනුවත් වීමට ;

(උ) වරදක් සිදු කිරීමට අදාළව වාචිකව හෝ ලිඛිතව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමට සහ යම් පොලිස් ස්ථානයක හෝ පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් ඒකකයක දී හෝ අංශයක දී එම පැමිණිල්ල පොලිස් නිලධරයකු ලවා වාර්ථාගත කරවා ගැනීමට සහ අදාළ විමර්ශනය පවත්වන අධිකාරිය විසින් එම පැමිණිල්ල අපක්ෂපාතීව සහ සම්පූර්ණයෙන් ම විමර්ශනය කරවා ගැනීමට ;

(ඌ) සිදුකරමින් පවතින යම් විමර්ශනයකට අගතියක් නොවන පරිදි, එම වින්දිතයාට එරෙහිව සිදුකරන ලැදැයි කියනු ලබන වරදකට අදාළව සිදුකරනු ලබන අපරාධ සහ අධිකරණ සහ අධිකරණ වෛද්‍ය විමර්ශන සහ මහේස්ත්‍රාත් පරීක්ෂණ ඇතුළුව, විමර්ශනයක් පවත්වන කාලය තුළ දී නීති උපදේශකයකු මගින් පෙනී සිටීමට සහ එම විමර්ශන පවත්වනු ලබන නීති අධිකාරීන් වෙත අවශ්‍ය නියෝජනයන් සිදු කිරීමට ;

(එ) දැනට පවත්නා හෝ අවසන් කළ විමර්ශනයකට අගතියක් නොවන පරිදි, මරණයකට හේතුව දැක්වෙන ආකෘතිපත්‍රවල, පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාවල, අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවල, ඇඟිලි සලකුණු පිළිබඳ

රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාගේ වාර්තාවල, රජයේ රස පරීක්ෂකවරයාගේ වාර්තාවල, විශේෂඥයකුගේ වෙනත් යම් වාර්තාවල සහ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 115,116 සහ 120 වන වගන්ති මගින් නියම කර ඇති පරිදි පොලිසිය විසින් මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණය වෙත ගොනු කළ යුතු වාර්තාවල සහතික පිටපත් ලබා ගැනීමට:

එසේ වුව ද, මේ ඡේදයේ සඳහන් වාර්තාවල සහතික පිටපත් ලබා ගැනීමේ කාර්ය සඳහා ඉල්ලීමක් කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, එම වාර්තා නිකුත් කිරීම මගින්, ඒ වාර්තාවලට අදාළව පොලිසිය විසින් පවත්වන විමර්ශනයට යම් අගතියක් සිදුවේ ද යන්න පිළිබඳව ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කෙරෙනු ලැබුවා වූ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින්, පොලිසියෙන් විමසිය යුතු අතර, එම වාර්තා එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් නිකුත් කිරීම මගින් දැනට පවත්නා විමර්ශනයට අගතියක් සිදුවීමට ඉඩ ඇති අවස්ථාවක, එම වාර්තාවක් හෝ වාර්තා නිකුත් කිරීම මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු ය;

(ඒ) ඒ වින්දිතයාට එරෙහිව සිදු කරනු ලැබ ඇතැ යි කියන වරදක දී පවත්වන විමර්ශනයකට පෙරාතුව සහ එම විමර්ශනය පවත්නා කාලය තුළ දී හා විමර්ශනයට පසුව සහ ලඝු නොවන පරීක්ෂණ, නඩු විභාග සහ අභියාචනා ඇතුළුව නඩු කටයුත්තක් පවත්වාගෙන යාමට පෙරාතුව සහ ඒ නඩු කටයුත්ත පවත්වාගෙන යන කාලය තුළ දී නීතිපතිවරයා වෙත නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් ලිඛිත සන්නිවේදන ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ නියෝජනයන් සිදු කිරීමට;

(ඔ) ඒ අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට එරෙහිව සිදු කරනු ලබන වරදක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් පවත්වන විමර්ශකයකු වෙත ලිඛිත සන්නිවේදන ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් නියෝජනයන් සිදු කිරීමට සහ එම සන්නිවේදනයට හෝ නියෝජනයට ප්‍රතිචාරයක් ලබාගැනීමට ;

(ඕ) යම් නඩු කටයුත්තක ඇතැම් කොටස් විමසන කාලය තුළ දී ඒ වින්දිතයා පෙනී සිටීම බැහැර කිරීමෙන් පමණක් යුක්තිය නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කරනු ලැබිය හැකි බවට

හෝ එම නඩු කටයුත්තේ දී ඔහු විසින් වෙනත් සාක්ෂිවලට කන්දීම ඔහුගේ සාක්ෂිවලට වැදගත් ලෙස බලපෑ හැකි යයි අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ වෙනත් විනිශ්චය සභාවක් තීරණය කර ඇත්නම් මිස, ලඝු නොවන පරීක්ෂණ, නඩු විභාග, අභියාචන සහ යම් ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීම් ඇතුළුව. වරදට අදාළවන සියලු අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුතුවලට පෙනී සිටීමට ;

(ක) ඔහුට එරෙහිව සිදුකරන ලද වරදට අදාළ අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ කටයුතුවලට යොමුවීමට සහ සහභාගිවීමට අවශ්‍ය කරන යම් සහාය ලබා ගැනීමට ;

(ග) පැමිණිල්ලට අගතියක් නොවන පරිදි, ලඝු නොවන පරීක්ෂණ, නඩු විභාග, අභියාචන සහ ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීම් ඇතුළුව වරදකට අදාළ අපරාධ නඩු කටයුත්තක විවිධ අවස්ථාවල දී, නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් පෙනී සිටීමට සහ ඉල්ලීමක් කළ අවස්ථාවක දී, ඒ කාර්යය සඳහා නීතිමය සහාය ලබාගැනීමට;

(ච) වරද සිදු කරනු ලැබූ තැනැත්තා වරදකරු කිරීමෙන් පසුව සහ දඬුවම තීරණය කිරීමට පෙරාතුව, අදාළ වරද ඔහුගේ ශරීරයට, මානසික තත්ත්වයට, රැකියාවට. වෘත්තියට හෝ රක්ෂාවට, ආදායමට, පවුලේ ජීවන තත්වයට, දේපල සහ ඔහුගේ ජීවිතයට අදාළ වන වෙනත් කාරණා ඇතුළුව ඔහුගේ ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පිළිබඳව පුද්ගලිකව හෝ නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන්, අධිකරණයට ගෙනහැර දැක්වීමට ;

(ජ) වරදක් සිදුකරනු ලැබීමෙන් වරදකරු වූ තැනැත්තකු විසින් පුද්ගලිකව හෝ නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් අභියාචනාවක් හෝ ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවක දී, එම අභියාචනය හෝ ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීම විනිශ්චය කරනු ලබන අධිකරණය වෙත, අදාළ වරද ඔහුගේ ශරීරයට, මානසික තත්වයට, රැකියාවට, වෘත්තියට හෝ රක්ෂාවට, ආදායමට, පවුලේ ජීවන තත්ත්වයට, දේපල සහ ඔහුගේ ජීවිතයට අදාළ වන වෙනත් කාරණා ඇතුළුව ඔහුගේ ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පිළිබඳව ගෙනහැර දැක්වීමට ; සහ

(ට) වරදක් සිදුකරනු ලැබීමෙන් වරදකරු වූ යම් තැනැත්තකු වෙත සමාව ප්‍රදානය කිරීම හෝ පනවන ලද දඬුවමක් ලිහිල් කිරීම පිළිබඳව යම් බලයලත් තැනැත්තකු විසින් සලකා බලනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ පිළිබඳ දැන්වීමක් ලැබීමටත්, අදාළ වරද ඔහුගේ ශරීරයට, මානසික තත්ත්වයට, රැකියාවට, වෘත්තියට හෝ රක්ෂාවට, ආදායමට, පවුලේ ජීවන තත්වයට, දේපල සහ ඔහුගේ ජීවිතයට අදාළ වන වෙනත් කාරණා ඇතුළුව ඔහුගේ ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පිළිබඳව එසේ සමාව ප්‍රදානය කරන හෝ දඬුවම ලිහිල් කිරීම කරන තැනැත්තා වෙත අධිකාරිය මගින් ගෙනහැර දැක්වීමට ;

අයිතිය තිබිය යුතු ය.

වින්දිතයකුගේ හිමිකම්.

4. (1) උද්දේශිත වරදක් සිදු කිරීමට හෝ උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීමකට හෝ උද්දේශිත මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය වීමකට අදාළව යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට දී පවත්වනු ලබන යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ කටයුත්තකට සහභාගී වීම හා සිදු වූ වරදේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට දරන්නට සිදු වූ වියදම් සලකා බැලීමේ දී, අධිකාරියෙන් මුදලක් ලබා ගැනීමට, අපරාධයක වින්දිතයාට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

(2) රජයට අවශ්‍ය සම්පත් ඇති අවස්ථාවක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විඳින ලද කායික හෝ මානසික හිංසාවක්, හානියක් ඌනතාවයක් හෝ ආබාධයක් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු වෛද්‍ය සේවා, බෙහෙත් සහ වෙනත් වෛද්‍ය පහසුකම් ඇතුළුව, යම් අවශ්‍ය වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සහ අවශ්‍ය පුනරුත්ථාපන සහ උපදේශන සේවා රජයෙන් ඉල්ලා සිටීමට සහ ලබාගැනීමට, අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

(3) අවශ්‍ය කරන සම්පත් නොමැතිකම හෝ හිඟකම නිසා (2) වන උපවගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් ඉල්ලා සිටින සේවා සැපයීමට රජයට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විඳින ලද කායික හෝ මානසික හිංසාවක්, හානියක් හෝ ඌනතාවයක් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමට

සහ අවශ්‍ය කරන යම් පුනරුත්ථාපන සහ උපදේශන සේවා සඳහා, අධිකාරියට ඉල්ලීමක් කිරීමට ඒ වින්දිතයාට හිමිකම තිබිය යුතු ය.

සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම්.

5. (1) සාක්ෂිකරුවකු හට, විමර්ශන, අර්ධ අධිකරණ සහ අධිකරණ බලධරයන්ගෙන්, ඔහුගේ ගෞරවයට සහ පුද්ගලිකත්වයට සාධාරණයක් වන සේ සහ ගෞරවයෙන් සලකවා ගනු ලැබීමට හිමිකම තිබිය යුතු ය.

(2) සාක්ෂිකරුවකු :—

(අ) වරදක් සිදු කිරීමට අදාළව හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීමකට හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමකට අදාළව තොරතුරු සැපයීමේ ;

(ආ) යම් වරදක් පිළිබඳ විමර්ශනයක් හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පවත්වන අතරතුර දී ස්වේච්ඡාවෙන් ප්‍රකාශයක් කිරීමේ ; හෝ

(ඇ) උද්දේශිත වරදක් සිදු කිරීමකට හෝ උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකට අදාළව අධිකරණයක දී හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට දී සාක්ෂි ලබා දීමේ,

ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඒ අතරතුර දී හෝ ඉන් පසුව, කවර හෝ ආකාරයේ හිරිහැරයකට, බියගැන්වීමකට, බල කිරීමකට, හෝ බිඳවීමකට පත් නොකළ යුතු ය. ;

(3) යම් තැනැත්තකු විසින් සිදු කරනු ලැබූ වරදකට හෝ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩකිරීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකට අදාළව, සාක්ෂිකරුවකු විසින් යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට තොරතුරු සැපයීම හෝ පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීම හෝ කටඋත්තරයක් දීම හෝ යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂි කිසිවක් ලබාදීම හෝ නඩු කටයුත්තක් පැවැරීම හේතුවෙන් එම සාක්ෂිකරුහට සිදුවන හෝ සිදුවිය හැකි යම් හානියකට, තර්ජනයකට, බියගැන්වීමකට, පළිගැනීමකට, ප්‍රතිප්‍රහාරයකට එරෙහිව ආරක්ෂාව ලබාගැනීමට, ඒ සාක්ෂිකරුවකු හට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී ආරක්ෂාව ලැබීමට යම් තැනැත්තන් හට හිමිකමක් ඇති බව.

6. සාක්ෂිකරුවකු වන හෝ නොවන තැනැත්තකු හට, ඒ තැනැත්තාගේ සේවා ස්ථානයේ දී හෝ ඒ තැනැත්තාගේ සේවා වටපිටාවේ දී සිදු වූ වරදකට හෝ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීමකට අදාළව ඒ තැනැත්තා විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ යම් අධිකාරියක් වෙත හෝ යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් වෙත තොරතුරු සැපයීමේ, පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමේ හෝ කටඋත්තරයක් දීමේ හෝ යම් අධිකරණයක හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂියක් ලබා දීමේ හේතුවෙන් හෝ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස:—

(අ) ඔහුට මානසිකව, කායිකව හෝ ඔහුගේ කීර්තිනාමයට හානියක් හෝ අලාභයක් සිදුවීම හේතුවෙන් වන යම් හිරිහැරයකට, බියගැන්වීමකට, බලකිරීමකට හෝ බිඳවීමකට; හෝ

(ආ) ඔහුගේ රැකියාවේ ඇතිවන අහිතකර වෙනස්වීමකට,

එරෙහිව, ආරක්ෂාව ඉල්ලා සිටීමට ඔහුට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම්වලට ගරුකිරීම් ආදිය, රජයේ සහ අධිකරණ නිලධරයන්ගේ කාර්යයක් බව.

7. මේ පනතේ 3 වන, 4 වන, සහ 5 වන වගන්තිවල සඳහන් කරන ලද අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සන්නද්ධ හමුදාවල සාමාජිකයන් හා පොලිස් නිලධරයන් ද ඇතුළුව සෑම රජයේ නිලධරයකුගේම සහ සෑම අධිකරණ නිලධරයකුගේ ම කාර්ය විය යුතු ය.

III වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහිව වන වැරදි

වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහිව වන වැරදි.

8.(1) යම් තැනැත්තකු විසින් —

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු තැති ගැන්වීමේ හෝ අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් හෝ පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමට බල කිරීමේ අරමුණින්, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ ශරීරියට,

කීර්තිනාමයට හෝ දේපලවලට නැතහොත් එම වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සම්බන්ධයෙන් ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ ශරීරයට, කීර්තිනාමයට හෝ දේපලවලට හානියක් සිදු කර තර්ජනය කිරීමෙන් ; හෝ

(ආ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් හෝ කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමේ අරමුණින් හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණයක හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට එම අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් දෙන ලද කටඋත්තරයක් හෝ සපයන ලද සාක්ෂිකයක් සඳහා ප්‍රතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ස්වේච්ඡාවෙන් ම තුවාල සිදු කිරීමෙන්,

ඒ තැනැත්තා වරදක් සිදුකරන ලබන අතර, මහාධිකරණයක විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, අවුරුදු දහයකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් විසිදහසක දඩයකට හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු විසින් —

නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ යම් අධිරකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් හෝ කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමට බලකිරීමේ අරමුණින් හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු විසින් දෙන ලද කටඋත්තරයක් හෝ සපයන ලද සාක්ෂියක් සඳහා ප්‍රතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන්,

(අ) අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ස්වේච්ඡාවෙන් බරපතල තුවාල සිදු කිරීමෙන් ; හෝ

(ඈ) අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අයුතු ලෙස අවහිර කිරීමෙන්,

ඒ තැනැත්තා, වරදක් සිදුකරන ලබන අතර. මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, අවුරුදු දොළහකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් තිස්දහසක දඩයකට ඔහු යටත්විය යුතු ය.

(3) යම් තැනැත්තකු විසින් —

නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ කටඋත්තරයක් දීමෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ අරමුණින් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරයක් වෙත එම තැනැත්තාට එරෙහිව කරන ලද ප්‍රකාශයක් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව දෙන ලද සාක්ෂියක් සඳහා ප්‍රතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන්-

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුව යම් ස්ථානයකින් පිටකිරීම සඳහා, බලකිරීමකින් හෝ වංචා සහගත උපක්‍රම මගින් බලය අනිසි ලෙස යෙදීමෙන් හෝ වෙනත් යම් බලකිරීමකින් පොළඹවා ගනු ලැබීමෙන්; හෝ

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ දේපලවලට අයුතු සහගත පාඩුවක්, අලාභයක් හෝ විනාශයක් සිදු කිරීමට අදහස් කරන හෝ එසේ විය හැකි බව දැන දැනම ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ දේපලවලට එම පාඩුව, අලාභය හෝ විනාශය සිදු කරනු ලැබීමෙන්;

ඒ තැනැත්තා, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, අවුරුදු දොලහකට නොවැඩි කාලයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් තිස්දහසක දඩයකට ඔහු යටත් විය යුතු ය.

(4) යම් තැනැත්තකුට සිදු වූ වරදකට හෝ එම තැනැත්තාගේ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීමකට අදාළව නඩු කටයුත්තක් පැවරීම හෝ යම් අධිකරණයක් තුළ හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂි ලබාදීම හෝ නීතිය

බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් වෙත යම් තොරතුරු සැපයීම හෝ පැමිණිල්ලක් කිරීම හෝ කටඋත්තරයක් දීම නිසා හෝ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස,

(අ) ඒ තැනැත්තාට යම් හිරිහැරයක්, බිය ගැන්වීමක්, බලකිරීමක්, බිඳවීමක්, කායික හෝ මානසික වේදනාවක්, ඔහුගේ කීර්තියට හානියක් හෝ අලාභයක් සිදු කරන; හෝ

(ආ) ඒ තැනැත්තාගේ සේවා ස්ථානයේ සේවා තත්ත්වයට අහිතකර වෙනස්කමක් සිදු කරන,

වෙනත් යම් තැනැත්තකු, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කිරීමේ දී අවුරුදු හතකට නොවැඩි කාලයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට හෝ රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

(5) සද්භාවයෙන් සහ—

(අ) නීතියෙන් සාදන ලද යම් විධිවිධාන හෝ ක්‍රියාපටිපාටිවලට;

(ආ) අධිකරණ නිලධරයකු විසින් කරන ලද නියමයක්; හෝ

(ඇ) යම් නීතියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ විධානයක් නිකුත් කිරීමට නිසි බලයලත් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලබන විධානයකට,

අනුව හෝ ඊට අනුකූලවීමක දී හැර,

(අ) වරදක් පිළිබඳ විමර්ශනයක් ආරම්භ කිරීමේ හෝ පවත්වාගෙන යාමේ කාර්ය සඳහා දෙන ලද තොරතුරු ලබා ගනිමින්;

(ආ) වරදක් පිළිබඳ විමර්ශන ක්‍රියාවලියේ දී තොරතුරු රැස්කර ගනිමින්; හෝ

(ඇ) වෙනත් යම් තැනැත්තකුගෙන් (අ) සහ (ආ) ඡේදවල සඳහන් කරන ලද යම් තොරතුරු ලබා ගනිමින්,

අදාළ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ ඒ තොරතුරු සපයන ලද පිළිගත හැකි සාක්ෂිකරු හෝ ඔත්තුකරුගේ අනන්‍යතාව පිළිබඳව තුන්වන පාර්ශවයකට තොරතුරු හෝ ඉන් කොටසක් සපයන හෝ නිකුත් කරන හෝ ලබාදෙන හෝ ප්‍රසිද්ධියට පත් කරන නැතහොත් එම තොරතුරු හෝ එයින් කොටසක් බෙදා හැර ඒ මගින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ, පිළිගත හැකි සාක්ෂිකරුගේ හෝ ඔත්තුකරුගේ ජීවිතය අනතුරකට ලක්කරන යම් තැනැත්තකු, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට හෝ යටත් විය යුතු ය.

(6) වරදක් සිදුකරන ලද බවට සැකකරන හෝ චෝදනා ලබන යම් තැනැත්තකු—

(අ) ඒ වරද සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් පැවරීමට අදහස්කරන හෝ සූදානම්වන; හෝ

(ආ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ යම් අධිකාරියකට, කොමිෂන් සභාවකට හෝ අධිකරණයකට ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීමට සූදානම් වන,

වෙනත් තැනැත්තකුට, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ වරද සිදුකරන ලද බවට සැකකරන හෝ චෝදනා ලබන ඒ පළමුව සඳහන් කළ තැනැත්තාට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් පැවරීමෙන් හෝ සත්‍ය තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීම වැළැක්වීමේ, අධෛර්යට පත්කිරීමේ හෝ අවහිර කිරීමේ අරමුණින්, ඔහුට යම් අල්ලසක් ප්‍රදානය කිරීමෙන්, සැපයීමෙන් හෝ ලබා දීමෙන්, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට, යටත් විය යුතු ය.

(7) වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ කොට්ඨාසය, අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඇතුළුව අධිකාරියෙන්, පොලීසියෙන් යම් ආරක්ෂාවක් හෝ සහයෝගයක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් යම් තැනැත්තකු විසින් දැන දැනම අසත්‍ය තොරතුරු සැපයීම හෝ අසත්‍ය යයි විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති තොරතුරු කිසිවක් සැපයීමෙන් වරදක් සිදුකරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කිරීමේ දී ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් පහළොස් දහසක දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

(8) සද්භාවයෙන් සහ—

(i) නීතියෙන් සාදන ලද විධිවිධාන හෝ ක්‍රියා පටිපාටිවලට;

(ii) අධිකරණ නිලධරයකු විසින් කරන ලද නියමයක්; හෝ

(iii) යම් නීතියක් මගින් හෝ එ යටතේ විධානයක් නිකුත් කිරීමට නිසි බලය දෙන ලද තැනැත්තකු විසින් නිකුත් කරනු ලබන විධානවලට,

අනුව හෝ ඊට අනුකූලවීමක දී හැර, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීම භාරව සිටින හෝ ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී සහභාගි වන හෝ සහයවන හෝ අන්‍යාකාරයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයන ආරක්ෂාවට අදාළවන තොරතුරු සන්තකයේ දරන යම් තැනැත්තකු විසින්, ඒ තොරතුරු වෙනත් තැනැත්තකුට සැපයීමෙන්, නිකුත් කිරීමෙන් හෝ ලබා දීමෙන් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ජීවිතය අනතුරට ලක් කිරීමෙන් වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කිරීමේ දී, ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාර ගත කිරීමේ දඬුවමකට හෝ රුපියල් පහළොස් දහසක දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

8 වන වගන්තිය යටතේ වරදක් සිදුකිරීමට තැත්කිරීම හෝ පෙළඹවීම වරදක් බව.

9. 8 වන වගන්තියේ සඳහන් යම් වරදක් සිදුකිරීමට තැත් කරන, වෙනත් තැනැත්තකුට වරදක් කිරීමට පොළඹවන හෝ චේතනාන්විතව සහාය වන හෝ වරදක් සිදු කිරීමට කුමන්ත්‍රණයක යෙදෙන තැනැත්තෙක්, වරදකට වරදකරු වන අතර, මහාධිකරණය මගින් වරදකරු කිරීමෙන් පසු ඒ වගන්තිය මගින් ඒ වරද සඳහා පනවන ලද එම දඬුවමම ඒ තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

8 වන සහ 9 වන වගන්ති යටතේ වූ වරදක් සංඥෙය සහ ඇපදිය නොහැකි වරදක් බව.

10.(1)(අ) 8 වන වගන්තිය සහ 9 වන වගන්තිය යටතේ වූ වරදක් සංඥෙය සහ ඇපදිය නොහැකි වරදක් විය යුතු අතර, අභියාචනාධිකරණය මගින් දෙන ලද ව්‍යතිරේකීය අවස්ථානුගත කරුණු යටතේ හැර, එවැනි වරදක් සඳහා සැක කරනු ලැබ සිටින, චෝදනා ලද හෝ වරදකරුවකු වූ කිසිදු තැනැත්තකු ඇප පිට මුදා හැරීම නොකළ යුතු ය;

(ආ) යම් තැනැත්තකු ඇපපිට මුදා හැරීමේ දී, සැකකරු විසින් වරද සිදු කරනු ලැබ ඇත්තේ යම් තැනැත්තකුට එරෙහිව ද, එම තැනැත්තා සමග සහ ඒ ඇප ප්‍රදානය කරන නියමයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් තැනැත්තන් සමග සන්නිවේදන පවත්වාගෙන යාම හෝ සමීපයට පැමිණීම තහනම් කිරීමේ කොන්දේසියක් පැනවීමට, අභියාචනාධිකරණයට බලතල තිබිය යුතු ය.

(2) 8 වන වගන්තිය හෝ 9 වන වගන්තිය යටතේ යම් වරදක් සිදුකර ඇතැයි චෝදනා ලැබූ තැනැත්තකුට එරෙහිව පවත්වන නඩු විභාගයක්, ඒ අධිකරණයේ වෙනත් නඩු කටයුත්තක් ඇසීමට පෙරාතුව විභාගයට ගත යුතු අතර, වාර්තා ගත කල හැකි නොවැළැක්විය හැකි හේතු මත මිස, දිනපතා පැවැත්වෙන නඩු විභාගයක් ලෙස පවත්වාගෙන යා යුතු අතර, එම නඩු විභාගය අතරතුර දී කල් දැමීම ද නොකළ යුතු ය.

(3) යම් උද්දේශිත වරදක් සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇපමත සිටින යම් තැනැත්තකු, 8 වන වගන්තිය හෝ 9 වන වගන්තිය යටතේ වරදක් සිදුකර ඇති බවට නිගමනය කිරීම සඳහා බැලූ බැල්මට පෙනෙන කරුණු ඇති බවට විමර්ශණයක් කිරීමෙන් පසුව අධිකරණය විසින් අනාවරණය කරගනු ලබන අවස්ථාවක දී, එම විමර්ෂණය පවත්වනු ලැබූ අධිකරණය විසින්, එකී තැනැත්තාට

ප්‍රදානය කරනු ලැබූ ඇප අවලංගු කළ යුතු අතර, ඇප මත මුදා හරිනු ලැබ ඇත්තා වූ එම තැනැත්තාගේ වරද සම්බන්ධයෙන් වූ නඩු විභාගය අවසන්වන තෙක් එම තැනැත්තාව, රක්ෂිත බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබිය යුතු ය.

IV වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාතික අධිකාරියක් පිහිටුවීම

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරිය.

11. (1) (මෙහි "අධිකාරිය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරිය වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන අධිකාරියක්, පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය මගින් එයට පවරා ඇති නාමයෙන් අධිකාරිය අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් ඇති සංස්ථාවක් වන අතර, පොදු මුද්‍රාවක් තබා ගැනීමට ද, එකී නාමයෙන් එය විසින් ද නඩු පැවරීම හා පවරනු ලැබීම කළ හැකි ය.

අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය.

12. (1) අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම (මෙහි මින් මතු "මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) පහත දැක්වෙන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත කළමනාකරණ මණ්ඩලයකට පැවරිය යුතු ය:—

(අ) පහත දැක්වෙන නිල බලයෙන් පත් වූ සාමාජිකයන්—

(i) අධිකරණ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ එකී ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එම අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;

(ii) පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එකී අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;

(iii) කාන්තා කටයුතු විෂයය භාර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එකී අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;

(iv) ළමයින් පිළිබඳ විෂයය භාර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එකී අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;

(v) 1996 අංක 21 දරන ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකු;

(vi) නීතිපතිවරයාගේ නාමිකයකු; හෝ

(vii) ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය පොලිස්පතිවරයකුගේ ධුරය දරන පොලිස්පතිවරයාගේ නාමිකයකු;

එසේ වුව ද, මෙම ඡේදයේ (iii) වන සහ (iv) වන අනුඡේදවල නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති විෂයයන් එක් අමාත්‍යවරයකුට පවරා ඇති විටක හෝ භාරයේ පවතින අවස්ථාවක දී, ඒ අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට පමණක්, මෙම ඡේදය යටතේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු බවට පත්වීමට හිමිකම ඇත්තේ ය.

(ආ) ජනාධිපතිවරයා විසින්, අපරාධවේදය, අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය, මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය හා ආරක්ෂා කිරීම හෝ වෛද්‍ය විද්‍යාව ආශ්‍රිත හෝ ඒ හා සම්බන්ධිත වෘත්තීන්වල හෝ වෘත්තීමය ක්ෂේත්‍රවල අධ්‍යාපනික හෝ වෘත්තීමය සුදුසුකම් ලත් සහ පළපුරුද්දක් ඇති තැනැත්තන් අතරින් ජනාධිපතිවරයා විසින් තෝරා පත් කර ගත් සාමාජිකයන් පස්දෙනකු-

(2) ජනාධිපතිවරයා විසින්, මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයන් අතරින් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා තෝරා පත්කළ යුතු අතර, ඔහු අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ද විය යුතු ය.

(3) මේ පනතේ උපලේඛනයේ විධිවිධාන, මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් පත් කිරීමට, මණ්ඩලයේ රැස්වීම්වලට සාමාජිකයන්ට ගෙවනු ලබන පාරිශ්‍රමිකවලට සහ මණ්ඩලයේ මුද්‍රාවට සහ ඒ හා සම්බන්ධයෙන්, අදාළ කරගත යුතු ය.

අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තව්‍යයන්.

13. (1) අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තව්‍යයන් විය යුත්තේ:—

(අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් හඳුනාගැනීම සහ ඒවාට ගෞරවය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම;

(ආ) සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම් හඳුනාගැනීම සහ ඒවාට ගෞරවය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම;

(ඇ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීමට සැලැස්වීම;

(ඈ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් කඩකරන ලදැයි යන්න පිළිබඳව ලැබුණු පැමිණිල්ලක් හෝ යම් තොරතුරු මත, මේ පනත යටතේ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහතික කිරීම උදෙසා, කරන ලදැයි කියන කඩකිරීම පිළිබඳව විමර්ශනය කර ඒ සම්බන්ධයෙන් සුදුසු නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අදාළ අධිකාරීන්ගෙන් ඉල්ලා සිටීම;

(ඉ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර හානිපූරණය, ප්‍රතිෂ්ඨාපනය සහ පුනරුත්ථාපන පියවර ගැනීම ඇතුළුව අවශ්‍ය සහාය සැපයීම;

(ඊ) අපරාධයක වින්දිතයන් හට මේ පනතේ 29 වන වගන්තිය මගින් පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අරමුදලෙන් වන්දි ප්‍රදානය කිරීම සඳහා යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කර එය පිළිගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම;

(ඩ) මේ පනත මගින් සලසා ඇති අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පිළිබඳව මහජනයා දැනුවත් කිරීම;

(ඪ) විශේෂයෙන්ම අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට—

(i) ඵලදායි ආරක්ෂාව;

(ii) අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර, පුනරුත්ථාපනය සහ උපදේශනය; සහ

(iii) වෙනත් සුදුසු සහායයන්,

සැපයීම ඇතුළුව, අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට මෙම පනතින් සලසා ඇති අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම්වලට බලාත්මක භාවයක් ලබාදීම පිණිස යොදා ගත යුතු, පිළිගත යුතු හෝ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු සුදුසු සහ විශේෂිත පියවර පිළිබඳ සාමාන්‍යයෙන් හෝ එක් එක් අවස්ථාවන් වෙන් වෙන්ව සලකා බැලීමේ පදනම මත, ශ්‍රී ලංකා පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවට සහ වෙනත් යම් රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකට, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකට සහ රජයේ නිලධරයන්ට, උපදෙස් දීම සහ නිර්දේශ කිරීම;

(ණ) විවිධ අධිකාරීන් විසින් පිළිගත් සහ අනුගමනය කරන, දැනට පවතින ප්‍රතිපත්ති, නීති සහ ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රියාපටිපාටි අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය සහ ආරක්ෂා කිරීමට අදාළව පිළිගත් සම්මතයන්ට සහ යහපත් ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල බව තහවුරු කර ගැනීම උදෙසා ඒවා සමාලෝචනය කිරීම හා එම සමාලෝචනයන් පදනම් කර ගනිමින්, සුදුසු ප්‍රතිපත්ති, නීති සහ ක්‍රියාමාර්ග පිළිගැනීම, සංශෝධනය කිරීම සහ යොදාගැනීම පිළිබඳව නිර්දේශ කිරීම;

(ඒ) යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් හෝ වෙන යම් තැනැත්තකුගේ ඉල්ලීම මත, සමකාලීන හෝ ආසන්න සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය සම්බන්ධකයක් මගින් සාක්ෂි ලබා ගැනීමේ පිළිගත් ප්‍රතිමාන සහ යහපත් ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව තොරතුරු ලබා දීමට සැලැස්වීම;

(ඔ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, ආගම, භාෂාව, සංස්කෘතික විශ්වාසයන් සහ පුරුදු, ජන වාර්ගික හෝ සමාජ ප්‍රභවයන් හෝ ආබාධිත බව හෝ වෙනත් යම් හේතූන් නිසා සිදුවන හානි හෝ සිදුවිය හැකි හානිවල ප්‍රතිඵලයන් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට පැන නගින අවශ්‍යතා සහ සුවිශේෂ කණ්ඩායම්වලට අයත් අපරාධයක වින්දිතයන්ට පැන නගින විශේෂ අවශ්‍යතා මත, ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ, බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන්, රජයේ වෛද්‍ය නිලධරයන්, පරිවාස සහ සමාජ සේවාවලට සම්බන්ධ රජයේ නිලධරයන් ඇතුළුව, නීතිය බලාත්මක කිරීමට සම්බන්ධ රජයේ නිලධරයන් සංවේදීකරණය කිරීමට පියවර ගැනීම;

(ඕ) ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ, බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන්, රජයේ වෛද්‍ය නිලධරයන් සහ රජයේ සමාජ සේවා ආයතනවල නිලධරයන් ඇතුළුව, නීතිය බලාත්මක කිරීමට අදාළ අධිකරණ, කොමිෂන් සභා, වෙනත් යම් විනිශ්චය සභා, රජයේ නිලධරයන් සහ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනවල සේවා නියුක්තයන් විසින්, අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ පාලන සංග්‍රහයන් සහ පිළිගත් ප්‍රතිමාන සහ යහපත් ප්‍රතිපත්ති පිළිපැදීම සහ අදාළ කර ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ නිර්දේශ කිරීම;

(ක) (i) අපරාධ සිදුවීම අඩුකළ හැකි;

(ii) නිශ්චිත අපරාධවලින් වින්දිතයන් හට සිදුවන බලපෑම අවම කළ හැකි හෝ වැළැක්විය හැකි;

(iii) වින්දිතයන්ට ඵලදායි ලෙස ප්‍රතිකාර කළ හැකි, පුනරුත්ථාපනය කළ හැකි, උපදේශනය කළ හැකි,

සහාය දිය හැකි, වන්දි ගෙවිය හැකි සහ ආරක්ෂා කළ හැකි;

(iv) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් ඉදිරිපිට හෝ අධිකරණයක් ඉදිරිපිට සහ වෙනත් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සහ වෙනත් විනිශ්චය සභාවක් ඉදිරිපිට වූ නඩු කටයුත්තක දී, බියෙන් තොරව සාක්ෂිකරුවන් හට ප්‍රකාශයන් කිරීමට හෝ සාක්ෂි දීමට උපකාරී වන පරිසරයක් නිර්මාණය කළ හැකි,

(v) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැලසිය හැකි

ක්‍රම සහ විධි පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම හෝ එසේ පැවැත්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම;

(ග) අපරාධ සිදුවීම් අඩුකිරීම සඳහා සහ අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ පහසුකම් සැලැස්වීම සඳහා අදාළ රජයේ ආයතනවලට ඒ ආයතන මගින් තෝරාගනු ලැබිය හැකි සමාජ, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනික, ආර්ථික සහ අපරාධ වැළැක්වීමේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව නිර්දේශ කිරීම;

(ඝ) අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය තුළ දඬුවම් නියම කිරීමට විකල්පයක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයන් පෙර සිටි තත්ත්වයට ගැනීමේ පියවර වර්ධනය කිරීම, පිළිගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ කිරීම;

(ඞ) අපරාධ යුක්ති පරිපාලනය කිරීමේ ක්‍රමයක් ලෙස සහ අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය තුළ දඬුවම් නියම කිරීමට විකල්පයක් වශයෙන්, පෙර තිබූ තත්ත්වයට පැමිණවීම සඳහා යුක්ති සහගත පියවර ගැනීම වර්ධනය කිරීම, පිළිගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ කිරීම;

(ට) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සැපයීම සඳහා යෝජනා ක්‍රමයක් වැඩිදියුණු කිරීම, යොදාගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම;

(ඩ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාශය පිහිටුවීම සහ පවත්වාගෙන යාම සඳහා අදාළ නියමු උපදේශන නිකුත් කිරීම;

(ණ) (i) අධිකාරිය විසින් මේ පනතේ අරමුණුවලට බලාත්මක භාවයක් දී ඇති ආකාරය;

(ii) අධිකාරියේ කාර්යය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීම; සහ

(iii) අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය සහ නීතිමය ප්‍රතිසංස්කරණ,

පිළිබඳ වාර්තාවක් වාර්ෂිකව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම; සහ

(ත) මේ පනතේ පරමාර්ථ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය විය හැකි වැඩිදුරටත් වූ යම් කර්තව්‍ය හා කාර්යයන් ඉටු කිරීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

(2) යම් තැනැත්තකු හෝ අධිකාරියක් වෙත, අධිකාරිය විසින් යම් නිර්දේශ කරනු ලබන අවස්ථාවක දී හෝ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් පියවර ගන්නා ලෙස යම් තැනැත්තකුට හෝ අධිකාරියකට නියම කරනු ලබන අවස්ථාවක—

(අ) එම නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කොට හෝ එම පියවර ඉටුකර ඒ පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත වාර්තා කිරීම; හෝ

(ආ) එම නිර්දේශ බලාත්මක කිරීමට හෝ පියවර ගැනීමට එම තැනැත්තාට හෝ අදාළ අධිකාරියට නොහැකි වන අවස්ථාවක, ඒ සඳහා හේතු ඉදිරිපත් කරමින් ඒ නොහැකියාව පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත වාර්තා කිරීම,

එම තැනැත්තාගේ හෝ අදාළ අධිකාරියේ කාර්යය වන්නේ ය.

(3) (2) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ යම් තැනැත්තකු හෝ අදාළ අධිකාරියක් විසින් ප්‍රමාණවත් පරිදි සහ නිසි ආකාරයට යම් නිර්දේශ හෝ පියවර ගැනීම බලාත්මක කරන බවට හෝ කරගෙන යන බවට සහතික වීමේ කාර්ය සඳහා අදාළ නිර්දේශ බලාත්මක කිරීමේ දී හෝ පියවර ගැනීමේ දී එම තැනැත්තා හෝ අධිකාරිය විසින් ඉටු කරනු ලබන සියලු කටයුතු නියාමනය කිරීමට අධිකාරියට බලය ඇත්තේ ය.

අධිකාරියේ බලතල.

14. (1) අධිකාරියට පහත දැක්වෙන බලතල තිබිය යුතු ය:—

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් කඩවීමක් පිළිබඳව හෝ අත්‍යසන්ත කඩවීමක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සඳහා:—

(i) අධිකරණ නිලධරයකු හෝ කොමිෂන් සභාවක කොමසාරිස්වරයකු නොවන වෙනත් යම් තැනැත්තකුට, අධිකාරිය ඉදිරියට පැමිණෙන ලෙස සහ පරීක්ෂණයකට හෝ විභාගයකට සහභාගිවීමට නියම කිරීම;

(ii) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් නොවන යම් තැනැත්තකුට, පරීක්ෂා කිරීම සහ පිටපත් කිරීම සඳහා පොලිස් පරීක්ෂණ සටහන්, තොරතුරු සටහන් පොත්වල උද්ධෘත, නිලධාරීන්ගේ හමුවීමේ පොත්වල උද්ධෘත ඇතුළුව ඔහුගේ හෝ එහි සන්තකයේ හෝ භාරයේ තිබෙන යම් ලේඛනයක්, එහි සහතික කළ පිටපතක් හෝ වෙනත් දෙයක් අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නියම කිරීම;

(iii) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් නොවන වෙනත් තැනැත්තකුට, ඔහු හෝ එය සන්තකයේ තිබිය හැකි යම් තොරතුරු ලිඛිතව අධිකාරිය වෙත සැපයීමට නියම කිරීම;

(iv) අධිකරණ නිලධරයකු හෝ කොමිෂන් සභාවක කොමසාරිස්වරයකු නොවන යම් තැනැත්තකු සමග සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් පවත්වා එම තැනැත්තාගේ ප්‍රකාශය සටහන් කිරීම; සහ

(v) යම් අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කර එමගින් එම අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ යම් නඩුවක වාර්තා, යම් නඩුවක හෝ වෙනත් වාර්තාවල සහ එම අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ නඩු වාර්තාවක හෝ ගොනුවක ගොනුකර ඇති වෙනත් දෙයක් පිළිබඳ සහතික කළ පිටපත් ලබා ගැනීම;

(vi) යම් විමර්ශනයක්, පරීක්ෂණයක්, නඩු විභාගයක් හෝ වෙනත් කටයුත්තක් ඇතුළුව, යම් ස්ථානයක සිදුවන යම් සිද්ධියක්, ස්ථානගත කිරීමක් හෝ ක්‍රියාවලියක් පරීක්ෂා කිරීමට, විභාග කිරීමට හෝ නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ වාර්තා කිරීමට එම ස්ථානයට ඇතුළුවීම;

(vii) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් කඩකිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිදු වූ යම් අලාභයක් සඳහා ප්‍රතිකර්ම යෙදීම සඳහා ධිවිත නියමයක් කිරීම සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් පියවර ගැනීමට විධාන කිරීම, උපදෙස් දීම හෝ නිර්දේශ කිරීම;

(ආ) යම් නිශ්චල හෝ චංචල දේපලක් අත්කර ගැනීම, දැරීම, කුලියට හෝ බද්දට ගැනීම හෝ දීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය කිරීම, විකිණීම හෝ අන්‍යාකාරයකින් නියාදනය කිරීම;

(ඇ) එහි කාර්යයන් සහ කර්තව්‍යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි යම් ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීම;

(ඈ) එහි අරමුදලේ බැරට ඇති මුදල්, සුදුසු සහ ආරක්ෂිත ආකාරයකින් ආයෝජනය කිරීම සහ බැංකුවල ජංගම, ඉතිරි කිරීමේ සහ තැන්පතු ගිණුම් ආරම්භ කර ඒවා පවත්වාගෙන යාම;

(ඉ) එහි කාර්යයන් සහ කර්තව්‍යයන් නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි නිළධරයන්, උපදේශකවරු සහ උපදෙස් දෙන්නන් පත්කිරීම, ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන් පිළිබඳ විනය පාලන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම;

(ඊ) 24 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැරව වූ මූලාශ්‍රවලින් පරිත්‍යාග, ත්‍යාග, රික්තවරණ සහ ප්‍රදාන ඉල්ලා සිටීම, පිළිගැනීම සහ ලබාගැනීම සහ එහි කාර්යයන් සහ කර්තව්‍යයන් නිසි ලෙස ඉටු කිරීම උදෙසා ඒවා යොදා ගැනීම.

(උ) මේ පනත යටතේ එහි කාර්යන් සහ කර්තව්‍යයන් නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි වෙනත් යම් සහ වැඩිදුරටත් වූ සියලු බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ, අධිකාරිය විසින් පනවන ලද යම් නියමයකට අනුකූලව ක්‍රියාකිරීම පැහැර හරින යම් තැනැත්තෙක් අධිකාරියට අපහාස කිරීමේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(3) අධිකාරියට විරුද්ධව සිදු කරන ලද සෑම අපහාස වරදක් සම්බන්ධයෙන්, ඒ වරද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ අධිකාරයට විරුද්ධව සිදු කරන ලද අපහාස වරදක් වූවාක් මෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් දඬුවම් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ සෑම වරදක්ම විභාග කිරීමේ අධිකරණ බලය මෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත පැවරෙන්නේ ය.

(4) යම් තැනැත්තකු විසින් (2) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් අපහාස වරදක් සිදුකර ඇති බවට අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, අධිකාරිය විසින් ඒ නිශ්චය කිරීම දැක්වෙන

සහතිකයක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත යැවිය හැකි ය. ඒ සෑම සහතිකයක් ම අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි, සැලකිල්ලට ගැනීම සුදුසු යයි ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය කල්පනා කරන අපහාස වරදක් සම්බන්ධයෙන් දඬුවම් කිරීම සඳහා වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී (4) වන උපවගන්තිය යටතේ අත්සන් කරන ලද සහ අධිකරණය වෙත යවන ලද සහතිකයක් යයි කියනු ලබන යම් ලේඛනයක්-

(අ) සාක්ෂි වශයෙන් පිළිගනු ලැබිය යුතු අතර, පටහැනිව කරුණු ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත් මිස, වැඩිදුර ඔප්පු කිරීමක් නොමැතිව එය එසේ වූ සහතිකයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය; තව ද

(ආ) සහතිකයේ දැක්වෙන නිශ්චය කිරීම අධිකාරිය විසින් කරන ලද බවට සහ නිශ්චය කිරීමේ සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි විය යුතු ය.

(6) අධිකාරියට විරුද්ධව කරන ලද වරදක් යයි කියනු ලබන යම් අපහාස වරදක් සම්බන්ධයෙන් දඬුවම් කිරීම පිණිස මේ වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි පවත්වනු ලබන යම් නඩු කටයුතුවල දී, අධිකාරියේ කිසිම සාමාජිකයකු වූ මේ පනතේ පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, ඔහුගේ කැමැත්ත ඇතිව හැර, සාක්ෂිකරුවකු වශයෙන් කැඳවීම හෝ ඔහුගෙන් ප්‍රශ්න කිරීම හෝ කරනු නොලැබිය යුතු ය.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා.

15. (1) වෘත්තීමය සුදුසුකමක් ඇති සහ අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධ වෘත්තීමය කටයුත්තක පළපුරුද්ද ඇති තැනැත්තකු, අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විය යුතු ය.

(2) මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා අධිකාරියේ ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා විය යුතු අතර, අධිකාරියේ කටයුතු කළමනාකරණය සහ පරිපාලනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යම් සියලු කාර්යන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වග කිව යුතු ය.

(4) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තව්‍යවලින් යම් කාර්ය සහ කර්තව්‍ය, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත පවරනු ලැබිය හැකි අතර, එම කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වන මණ්ඩලයේ බලතල ද අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත පවරනු ලැබිය හැකි ය.

නිරීක්ෂණ සහ පරීක්ෂණ.

16. (1) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් කඩවීමක් පිළිබඳ හෝ අත්‍යසන්ත කඩවීමක් පිළිබඳව වූ යම් පැමිණිල්ලක් හෝ තොරතුරු පිළිබඳව නිරීක්ෂණයක්, අධිකාරිය වෙනුවෙන් එහි නිලධරයකු විසින් කරගෙන යා යුතු අතර, එම නිරීක්ෂණයේ සටහන් ද ඇතුළුව එහි වාර්තාව මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(2) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් කඩවීමක් හෝ අත්‍යයන්ත කඩවීමක් පිළිබඳව එම වාර්තාවෙන් අනාවරණය වන බවට මණ්ඩලයේ මතය වන අවස්ථාවක, මණ්ඩලය විසින්, ඒ පිළිබඳව පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට, මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතුරින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් තුන්දෙනකුගෙන් සමන්විත වූ මූල මණ්ඩලයක් පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(ආ) මණ්ඩලය විසින් එම මූල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු එහි සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) 14 වන වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) සිට (iv) දක්වා වූ අනුඡේදවල විධිවිධාන මූල මණ්ඩලය විසින් පවත්වනු ලබන පරීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(4) පරීක්ෂණය පවත්වනු ලබන යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මූල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතර මතභේදයක් ඇති වූ අවස්ථාවක, බහුතරයකගේ මතය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තිය යටතේ වූ පරීක්ෂණයක් අවසන්වීමේ දී, පරීක්ෂණය පවත්වන ලද කාරණය සම්බන්ධයෙන් ස්වකීය නිර්දේශ සමග එම කරුණු පිළිබඳ වාර්තාවක් මූල මණ්ඩලය විසින් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(6) මූල මණ්ඩලයේ වාර්තාව ලැබීමෙන් පසු මණ්ඩලය විසින් සුදුසු සහ උචිත යයි සලකනු ලබන ආකාරයට එම වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් වූ ක්‍රියාමාර්ගයක් ගත යුතු ය.

විමර්ශනවල දී අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා සහාය ලබාදිය යුතු බව.

17. මේ පනත යටතේ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමේ දී අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් මූල මණ්ඩලයට සහාය ලබාදිය යුතු ය.

අධිකාරියේ අරමුදල සහ එහි මුදල් වර්ෂය.

18. (1) අධිකාරියට ස්වකීය අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

(2) අධිකාරියේ අරමුදලට:—

(අ) අධිකාරියේ පරිහරණය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් කලින් කලට සම්මත කරනු ලැබිය හැකි යම් සියලු මුදල්; සහ

(ආ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැරව වූ මූලාශ්‍රවලින් පරිත්‍යාග, ත්‍යාග, රික්තවරණ සහ ප්‍රදාන ලෙස අධිකාරියට ලබාදෙනු ලබන සියලු මුදල්,

බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ ස්වකීය කාර්යන් සහ කර්තව්‍යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සහ ඉටු කිරීමේ දී අධිකාරිය විසින් දරන ලද වියදම් පියවා ගැනීමට අවශ්‍ය විය හැකි සියලු මුදල් අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

(4) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ ලැබීම් සහ වියදම්, වත්කම් සහ බැරකම් සහ අධිකාරියේ වෙනත් ගනුදෙනු පිළිබඳ නිසි ගිණුම් පොත් තබා ගැනීමට සැලැස්විය යුතු ය.

(5) අධිකාරියේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය විය යුතු ය.

V වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය

වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය.

19. (1) පොලිස්පතිවරයා විසින්, අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාකෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ කාර්යය සඳහා (මේ පනතේ "කොට්ඨාසය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිය යුතු කොට්ඨාසයක්, අධිකාරිය විමසමින් සහ ඒ කාර්යය සඳහා අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරනු ලබන උපදේශන අනුගමනය කරමින්, පිහිටුවා පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

(2) 12 (1) (අ) (vii) වන වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කළ පොලිස්පතිවරයාගේ නාමිකයකුගේ අධීක්ෂණය යටතේ එන ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරීවරයකු කොට්ඨාසය භාර ප්‍රධානියා ලෙස පත් කළ යුතු ය.

(3) (අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට යෝග්‍ය සහ අවශ්‍ය ආරක්ෂාව සැලසීම; සහ

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහ ඔවුන්ගේ දේපලවලට සිදු කරනු ලබන තර්ජන, පළිගැනීම්, බිය ගැන්වීම්, ප්‍රතිප්‍රහාරයන් හෝ පෙළඹවීම්, හානි කිරීම් හෝ හිරිහැර කිරීම්වලට අදාළ යම් පැමිණිල්ලක්, චෝදනාවක් හෝ තොරතුරක් පිළිබඳව සහ මේ පනතේ 8 වන සහ 9 වන වගන්ති යටතේ සිදු කරනු ලබන වැරැද්දක් පිළිබඳව කොට්ඨාසය විසින්ම හෝ යම් පොලිස් නිලධරයකුගේ සහාය ඇතිව, විමර්ශනය කිරීම,

කොට්ඨාසයේ කාර්යය විය යුතු ය.

වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩ සටහන්.

20. (1) ඇති විය හැකි හෝ පවතින තර්ජන, හානි, පළිගැනීම්, ප්‍රතිප්‍රහාරයන් සහ බියගැන්වීම්වලින් අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැලසීමට අවශ්‍ය සියලු කාර්යක්ෂම පියවර ගැනීමේ අරමුණින්, කොට්ඨාසය විසින් අධිකාරිය නිකුත් කරනු ලබන නියමු උපදේශ මත, අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහයක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහනක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

(2) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට, යම් තර්ජනයකට, හානියකට, පළිගැනීමකට, ප්‍රතිප්‍රහාරයකට සහ බියගැන්වීමකට මුහුණ දීමට සිදුවීමේ දී ගනු ලැබිය හැකි ක්‍රියාමාර්ග සහ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහන යටතේ එම අපරාධයේ වින්දිතයන් හෝ සාක්ෂිකරුවන් හට සහය සහ ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කළ යුතු ආකාරය ඇතුළුව, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයන් හා සාක්ෂිකරුවන් හට සහය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියලු පියවර ගැනීම, කොට්ඨාසයේ කාර්යය වන්නේ ය.

(3) කොට්ඨාසය මගින්—

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත;

(ආ) අධිකාරිය විසින් කරනු ලබන නිර්දේශයක් මත ;

(ඇ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ රජයේ නිලධරයකු විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාර්තාවක් මත ; හෝ

(ඈ) අධිකරණයකින් හෝ කොමිෂන් සභාවකින් ලැබුන නිවේදනයක් මත,

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහනට, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු ඇතුළත් කිරීම බාරගනු ලැබිය හැකි ය.

(4) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැලසීම, තර්ජනයේ බරපතලකම පිළිබඳව තක්සේරුවක් පැවැත්වීමෙන් පසු සහ ඊට භාජනය වූ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ කැමැත්ත ඇතිව, ඒ කොට්ඨාසය මගින් කල යුතු ය.

(5) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙරාතුව, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට කොට්ඨාසය සමග අවබෝධතා ගිවිසුමකට ඇතුළත් වීමට කොට්ඨාසය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

VI වන කොටස

ආරක්ෂාව ලබාගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට ඇති හිමිකම්

අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට ආරක්ෂාව සැලසීමේ කාර්යය.

21. (1) වරදක දී හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීමක දී හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය වීමක දී පවත්වන යම් විමර්ශනයකට හෝ පරීක්ෂණයකට සහයෝගය දැක්වීම හෝ සහභාගි වීම නිසා හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී තම සහයෝගය හෝ සහභාගිත්වය ලබා දීම නිසා, තමන්ට යම් හානියක් සිදුවිය හැකි බවට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට, ඒ යම් සත්‍ය හෝ අනුමාන කළ හැකි හානියකින් ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට, හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ආරක්ෂාව සඳහා කරන ඉල්ලීමක්, අධිකාරිය, කොට්ඨාසය, නඩු කටයුත්ත ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇති හෝ නඩු කටයුත්තක් කෙරෙමින් පවතින හෝ මෙහෙයවා ඇති අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ යම් පොලිස්ථානයක ස්ථානභාර නිලධරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ආරක්ෂාව, ප්‍රදානය කරන ආකාරය, ආරම්භ කිරීම, පවත්වන කාලය සහ නතර කිරීම.

22. (1) ආරක්ෂාව සඳහා වූ අවශ්‍යතාවය සහ පවතින සම්පත් සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව සහ පවත්නා නීතීන් යටතේ අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වෙනුවෙන් ගත යුතු පියවරවලට—

(අ) ඒ තැනැත්තාගේ සහ ඒ තැනැත්තාගේ දේපලවලට ආරක්ෂාව සැපයීම;

(ආ) රැකවරණය ඇතුළුව තාවකාලික නවාතැන් සැපයීම;

(ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අනුමතය ඇතිව ස්ථිර ස්ථානගත කිරීම;

(ඈ) තාවකාලික හෝ ස්ථිර රැකියා ලබාදීම;

(ඉ) නව හැඳුනුමක් ලබාදීම; සහ

(ඊ) අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අවශ්‍ය යයි සලකන වෙනත් යම් පියවර ගැනීම,

ඇතුළත් විය හැකි ය.

(2) අපරාධ විමර්ශනයක් පවත්වන කාලය තුළ දී හෝ ඉන්පසුව, කොමිෂන් සභාව විසින් කරනු ලබන යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට පෙරාතුව, එය පැවැත්වෙන කාලය තුළ දී හෝ පැවැත්වීමෙන් පසුව සහ යම් නඩු කටයුත්තකට පෙරාතුව, එය පැවැත්වෙන කාලය තුළ දී හෝ පැවැත්වීමෙන් පසුව වුව ද, යම් තොරතුරක්, සන්නිවේදනයක් හෝ පැමිණිල්ලක් යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුගෙන් ලැබුණු වහාම, අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට, ආරක්ෂාව සැලසිය හැකි ය.

(3) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සහ සහාය සපයන විටක දී, අධිකාරිය විසින් දෙනු ලබන උපදෙස් සහ නිර්දේශවලට අනුකූලව කොට්ඨාසය ක්‍රියා කළ යුතු ය.

(4) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාවක් හෝ සහායක් සැපයීම සඳහා සහායක් යම් අමාත්‍යාංශයකින්, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකින්, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකින් හෝ යම් රජයේ නිලධරයකුගෙන් කොට්ඨාසය විසින් ඉල්ලා ඇති අවස්ථාවක දී, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සෘජුවම එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය සැපයීම හෝ ඉල්ලන ලද සහය කොට්ඨාසය වෙත ලබාදීම, ඒ අමාත්‍යාංශයේ, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවේ, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයේ හෝ ඒ රජයේ නිලධරයාගේ කාර්යය විය යුතු ය.

(5) අධිකාරිය, කොට්ඨාසය භාර ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරීවරයා හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට ආරක්ෂාව හෝ සහාය සැපයීමේ දී—

(අ) එසේ එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය තවදුරටත් ලබාදීමට අවශ්‍යතාවයක් නොමැති අවස්ථාවක;

(ආ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරුවා—

(i) එසේ එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබාදීම නතර කරන ලෙස ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක;

(ii) එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබාගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කළ අවස්ථාවක;

(iii) ප්‍රදානය කරන ලද ආරක්ෂාව හෝ සහාය අනිසි ලෙස පාවිච්චි කළ අවස්ථාවක;

(iv) නඩු දැමිය හැකි වරදක් හෝ සාමය කඩකිරීමක් සිදුකළ අවස්ථාවක;

(v) ගිවිසගත් අවබෝධතා ගිවිසුමේ නියමයන් උල්ලංඝනය කර ක්‍රියාකළ අවස්ථාවක; හෝ

(vi) ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබගැනීම පිණිස යම් අසත්‍ය තොරතුරු, ප්‍රකාශ, පැමිණිලි හෝ සාක්ෂි සපයා ඇති බව හෝ මේ පනතේ නියමයන් ප්‍රකාරව ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට වැරදි තොරතුරු, ප්‍රකාශ, පැමිණිලි හෝ සාක්ෂි සපයන බව සොයාගත් අවස්ථාවක දී,

එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය සැපයීම නතර කළ යුතු ය.

අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ ඉල්ලීමක් ලැබුණු පසු පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු බව.

23. 21 වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද ඉල්ලීමක් ලබන පොලිස්ථානාධිපතිවරයා විසින්, එසේ ලැබුනු ඉල්ලීම පිළිබඳව නොපමාව විමර්ශනය කිරීමට හෝ පරීක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගත යුතු අතර, අවස්ථානුගත කරුණු අනුව අවශ්‍ය වේ නම්, නොපමාව අවශ්‍ය යම් ආරක්ෂාවක් සලසා, ලැබුනු තොරතුරුවලට අදාළව ඔහුගේ තීන්දුව ඇතුළුව ඒ ඉල්ලීම ලැබීම පිළිබඳව සහ ඒ ඉල්ලීම ලැබීමෙන් අනතුරුව ඔහු විසින් ගත් ක්‍රියාමාර්ගවලට අදාළ තොරතුරු, අධිකාරියට හෝ කොට්ඨාසයට දැන්විය යුතු ය.

අධිකාරිය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අපරාධයකට ගොදුරු විය හැකි වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කළ යුතු බව.

24. (1) යම් සුවිශේෂ අවස්ථාවන් යටතේ අවධානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයනගේ හෝ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් අධිකාරියට, අධිකරණයකින් හෝ කොමිෂන් සභාවකින් ලැබුන දැන්වීමක් මත හෝ ස්වකීය මෝසමක් මත, අධිකාරිය විසින් හෝ යම් නියමිත රජයේ නිලධරයකුගේ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ හෝ සංවිධානයක සහාය ඇතිව, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සෘජුවම ආරක්ෂාව සැලසිය හැකිය.

(2) (අ) අවධානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ හෝ සාක්ෂිකරුවනගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින්, කොමිෂන් සභාව විසින්, අධිකාරියට පූර්ව දැණුම් දීමකින් පසු, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ ඉල්ලීමක් මත හෝ ස්වකීය මෝසමක් මත, කොමිෂන් සභාව විසින් හෝ රජයේ යම් නියමිත නිලධරයකුගේ සහය ඇතිව, කොමිෂන් සභාව විසින් සටහන් කර ගැනීමට අදහස් කරන හෝ දැනටමත් සටහන් කරගෙන ඇති ප්‍රකාශයක් හෝ සාක්ෂියක් දෙන ලද, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සෘජුවම ආරක්ෂාව සැලසිය යුතු ය.

(ආ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් තත්ත්වයක දී , කොට්ඨාසය මගින් අදාළ කොමිෂන් සභාවේ පූර්ව අනුමතය ඇතිව සහ එයට අදාළව අධිකාරියට දැන්වීමක් නිකුත් කිරීමෙන් පසුව පමණක්, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ආරක්ෂාව සැලසිය යුතු ය.

(ඇ) කොමිෂන් සභාවක් විසින් සිය මෙහෙයවීමෙන් ම හෝ නියමිත රජයේ නිලධරයකුගේ සහාය ඇතිව, අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැලසීමට තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, කොමිෂන් සභාව විසින් රජයේ නිලධරයෙක් නොවන යම් තැනැත්තකුගෙන් සම්පත් ඇතුළුව, එම කාර්යය සඳහා උපදෙස්, සේවා හෝ සහාය ලබා නොගත යුතු ය:

එසේ වුව ද, කොමිෂන් සභාව විසින්, එවැනි අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීමේ වගකීම ඕනෑම අවස්ථාවක දී අධිකාරියට හෝ කොට්ඨාසයට පැවරිය හැකි අතර, එසේ වගකීම පවරනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අවශ්‍ය ආරක්ෂාව සැපයීම, අධිකාරියේ හෝ කොට්ඨාසයේ කාර්යය වන්නේ ය.

(3) අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින්, නීතිපතිවරයාගේ සහ විදේශ කටයුතු විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ පූර්ව අනුමතය ඇතිව මිස, අපාරධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයීමට යම් විදේශීය රජයකින් හෝ විදේශීය ජාතියකුගෙන් හෝ විදේශීය හෝ ජාත්‍යන්තර සංවිධානයකින් සහාය ලබා ගැනීම නොකළ යුතු අතර, එම පූර්ව අනුමතය ලබා දීම පිළිබඳව නීතිපතිවරයා සහ එම ලේකම්වරයා විසින් හැකිතාක් ඉක්මණින් සලකා බලා තීරණය කළ යුතු ය.

අධිකරණය සහ කොමිෂන් සභා විසින් ආරක්ෂාව නියම කිරීම.

25. (1) යම් අධිකරණයක් ඉදිරිපිට හෝ යම් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට වූ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට එවැනි නඩු කටයුත්තකට පැමිණ ඊට සහභාගී වීම හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි හානියකින්, තර්ජනයකින්, පළිගැනීමකින්, ප්‍රතිප්‍රහාරයකින් හෝ බිය ගැන්වීමකින් ආරක්ෂාව ලැබිය යුතු බවට විශ්වාස කිරීමට ඒ අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට සාධාරණ හේතු පවතින විට, (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත් ව, එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට එම සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමට අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයනු ලැබිය හැකි ආරක්ෂාව සහ සහාය මගින්, අදාළ වරද සම්බන්ධයෙන් සැකකරන හෝ චෝදන ලැබ ඇති

තැනැත්තාගේ අයිතිවාසිකමකට හෝ හිමිකමකට, කිසිදු අගතියක් නොවීම හෝ අදාළ අපරධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුවාගේ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම නොකළ යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සපයනු ලැබිය හැකි ආරක්ෂාවට සහ සහායට-

(අ) ළමයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකීම සඳහා විශේෂයෙන් ගනු ලබන පියවර යොදා ගැනීම සහ අපරාධයක ළමා වින්දිතයනගේ හෝ ළමා සාක්ෂිකරුවන්ගේ උපරිම යහපත සහතික කිරීම ;

(ආ) අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ සම්පූර්ණ නඩු කටයුත්ත හෝ එහි කොටසක් රහිසිගතව පැවැත්වීම;

(ඇ) නඩු විභාගය හෝ පරීක්ෂණය පවත්වන ස්ථානයේ පෙනී සිටින චූදිතයා දැකීමෙන් ඇතිවිය හැකි අනවශ්‍ය හිරිහැරවලින්, බියගැන්වීම්වලින්, බලකිරීම්වලින්, බිදවැටීම්වලින් හෝ බලපෑම්වලින්, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වළක්වා ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නා වූ පියවර යොදා ගැනීම;

(ඈ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අනන්‍යතාව සහ අදාළ පසුබිම් තොරතුරු අනාවරණය කිරීමෙන් වැළැක්වීම ; සහ

(ඉ) අදාළ චූදිතයාට සහ ඔහුගේ නීතිඥවරයාට හැර වෙනත් තැනැත්තන්ට, ඒ අපාරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අනන්‍යතාව හෝ ඔහුගේ සම්පූර්ණ සාක්ෂිය හෝ ඉන් කොටසක්, හෙළිදරව් වීම වැළැක්වීට සුදුසු පියවර ගැනීම. එසේ පිළිගත් පියවරවලට අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අනන්‍යතාවයට අදාළව

තොරතුරු පළ කිරීමට, ප්‍රචාරය කිරීමට, විකාශනය කිරීමට හෝ අන්‍යාකාරයකින් පතුරුවා හැරීමට එරෙහිව මාධ්‍ය ආයතන, මාධ්‍යකරුවන් සහ වෙනත් නිශ්චිතව සඳහන් කළ තැනැත්තන්ට විධානය කිරීම සඳහා වූ බලතල,

ඇතුළත් විය යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද, අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින්, තත්කාර්යය සඳහා නිකුත් කළ නිවේදයක් මගින්, ඒ නිවේදනයේ සඳහන් කරන ලද ආරක්ෂාව අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයන ලෙස, අධිකාරියෙන් හෝ කොට්ඨාසයෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය. එවැනි ඉල්ලීමක් ලැබුණු විට, අවශ්‍ය යම් පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමෙන් පසු ඒ ආරක්ෂාව සැපයීම අවශ්‍ය බවට එහි මතය වන අවස්ථාවක දී, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ඉල්ලා සිටින ලද ආරක්ෂාව සැපයීමට අවශ්‍ය සියලු පියවර ගැනීම, අධිකාරියේ හෝ කොට්ඨාසයේ කාර්ය විය යුතු ය.

නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් සහ රජයේ නිලධරයන් විසින් ආරක්ෂාව සැපයිය යුතු බව.

26. යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තකට පැමිණීමේ දී හෝ සහභාගී වීමේදී සිදුවිය හැකි යම් හානියකින්, තර්ජනයකින්, පළිගැනීමකින්, ප්‍රතිප්‍රහාරයකින් හෝ බියගැන්වීමකින් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට සහාය සහ ආරක්ෂාව අවශ්‍ය යැයි නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ යම් රජයේ නිලධරයකු විශ්වාස කිරීමේ දී, ඒ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය හෝ රජයේ නිලධරයා විසින් අධිකාරයට හා කොට්ඨාසයට ඒ සම්බන්ධයෙන් වහාම නිවේදනයක් නිකුත්කළ යුතු ය.

ආරක්ෂාව සහ සහාය ලබාගන්නා අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ කාර්ය.

27. (1) මේ පනත යටතේ යම් සහායක් හෝ ආරක්ෂාවක් ලබා ඇති යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින්-

(අ) ප්‍රදානය කරන ලද ඒ සහාය හෝ ආරක්ෂාව අනිසි ලෙස භාවිත කිරීම;

(ආ) යම් විමර්ශන නියෝජ්‍යායතනයකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට ව්‍යාජ තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීම ; හෝ

(ඇ) අදාළ සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයූ අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව සමග එළඹුනු අවබෝධතා ගිවිසුමේ නියමයන්ට පටහැනිව කටයුතු කිරීම

නොකළ යුතු ය.

(2) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට පටහැනිව කටයුතු කරන අවස්ථාවක දී, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයූ යම් නිලධරයකු හෝ අධිකාරයක් විසින් එම සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයීම නවතාලිය යුතු ය.

VII වන කොටස

වන්දි

28. (1) අධිකරණ සංවිධාන පනතෙහි සහ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහ පනතෙහි එරෙහිව කුමක් වුව ද, සෑම මහාධිකරණයක් සහ සෑම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයක් විසින් ම වරදක් සම්බන්ධයෙන් ඒ අධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට, එම වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව ඒ තැනැත්තා වෙත පනවනු ලැබිය හැකි යම් දණ්ඩනයකට අමතරව, වන්දි.

(අ) (i) වන්දියක් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වෙත ගෙවිය යුතු රුපියල් මිලියනයකට නොවැඩි මුදලක් ; හෝ

(ii) ඒ වරද සඳහා ගෙවිය යුතු උපරිම දඩ මුදලින් සියයට විස්සකට නොවැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් ; හෝ

(ආ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් වන්දි මුදල සහ ගෙවිය යුතු උපරිම දඩ මුදල යන දෙකම,

අධිකරණයට ගෙවීමට නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) වන අනුඡේදය යටතේ පනවනු ලැබිය හැකි වන්දි ප්‍රමාණය පිළිබඳ තීරණයකට පැමිණීමට පොරාතුව, මහාධිකරණය විසින් හෝ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය විසින්-

(අ) වරදකරු වූ තැනැත්තා විසින් සිදුකළ වරදට යටත් වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයකුට විඳීමට සිදු වී ඇති අලාභයේ, පාඩුවේ හෝ හානියේ ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය නිශ්චය කිරීමට අධිකරණයට හැකි වන පරිදි, ඒ වින්දිතයා පරීක්ෂා කරනු ලැබූ රජයේ වෛද්‍ය නිලධරයාගේ වාර්තාව ඇතුළුව වින්දිතයාට අදාළ සියලු තොරතුරු ;

(ආ) වින්දිතයාට අපරාධයෙන් සිදු වූ අපරාධයේ බලපෑම පිළිබඳව අපරාධයක වින්දිතයා විසින් හෝ ඔහුගේ නීති නියෝජිතයා විසින් කරන ලද නියෝජනයන් හෝ ඉදිරිපත් කිරීම ; සහ

(ඇ) යම් අධිකරණයක් විසින්, අධිකාරිය විසින් හෝ වෙනත් යම් ප්‍රභවයකින් ඒ වින්දිතයාට දැනටමත් ගෙවනු ලැබ තිබිය හැකි අන්‍යාකාරයකින් ඔහුට ලැබුණු යම් වන්දි මුදලකට අදාළ වන්නා වූ තොරතුරු ;

ගෙන්වා, එම තොරතුරු පරීක්ෂා කර සළකා බැලිය යුතු ය.

(3) මහාධිකරණයේ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින්-

(අ) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (1) වන අනුඡේදය යටතේ වන්දියක් ලෙස ගෙවන ලද මුදල අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ ඔහුගේ යැපෙන්නාට හෝ ළඟම ඥාතියකුට ප්‍රේෂණය කළ යුතු ය ;

(ආ) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡෙදයේ (ii) වන අනුඡේදය යටතේ ගෙවා ඇති මුදල මේ පනතේ 29 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂන අරමුදලට, ප්‍රේෂණය කරනු ලැබිය යුතු ය ;

(ඇ) (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදය යටතේ ගෙවන ලද මුදල, මෙම උපවගන්තියේ (අ) සහ (ආ) ඡේදවල සඳහන් අනුරූපිත ආකාරයට ප්‍රේෂණය කළ යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පනවන ලද යම් ගෙවීමක් සිදු කිරීමට වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තකු අපොහොසත් වන අවස්ථාවක දී, මහාධිකරණයේ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින්, ඒ මුදල් ගෙවීම පැහැර හැරීම වෙනුවට, වරදකරු විසින් විඳීමට අවශ්‍ය පැහැර හැරීම සඳහා වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලයක් නිශ්චයකර, ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පනවන ලද ගෙවීමක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය මූල්‍ය සම්පත් වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තාහට නොමැති බවට මහාධිකරණයේ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් පරීක්ෂණයකින් පසු සෑහීමකට පත්වන අවස්ථාවක දී, ඒ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින්, ප්‍රජා පාදක විශෝධන ආඥාවක් කළ යුතු අතර, එවැනි ආඥාවක් කළ අවස්ථාවක දී, 1999 අංක 46 දරන ප්‍රජා පාදක විශෝධන පනතේ අඩංගු ප්‍රජා පාදක විශෝධන ආඥාවකට අදාළ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ ආඥාව සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) වන අනුඡේදය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් වන්දි ලබාගැනීම, ඒ වින්දිතයා විසින් යම් සිවිල් නඩු කටයුත්තක දී අලාභ ඉල්ලා සිටීමකට ඉන් අගතියක් නොවිය යුතු වුව ද, ප්‍රදානය කළ යුතු අලාභය නිගමනය කිරීමේ දී ඒ සිවිල් අධිකරණය විසින්, මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) වන අනුඡේදය යටතේ ඒ වින්දිතයා විසින් ලැබූ වන්දි මුදල සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහයක සහ ආරක්ෂණ අරමුදල.

29. (1) (මෙහි මින්මතු “ආරක්ෂණ අරමුදල” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදල යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

(2) මණ්ඩලය විසින් ආරක්ෂණ අරමුදල පරිපාලනය සහ කළමනාකරණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) ආරක්ෂණ අරමුදලට-

(අ) ඒ අරමුදල සඳහා පාර්ලිමේන්තුවෙන් සම්මත කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල් ;

(ආ) යම් දේශීය හෝ විදේශීය මූලාශ්‍රවලින් ත්‍යාග, පරිත්‍යාග, ආධාරක මුදල්, රික්තවරණ සහ ප්‍රදාන වශයෙන් ආරක්ෂණ අරමුදලට ප්‍රේෂණය කිරීම සඳහා අධිකාරියට ලැබිය හැකි සියලු මුදල් ; සහ

(ඇ) මේ පනතේ 28 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය (ii) වන අනුඡේදය යටතේ අධිකරණයක් විසින් ප්‍රේෂණය කරනු ලබන සියලු මුදල්,

ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

(4) පහත දැක්වෙන ගෙවීම් සඳහා මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි මුදල් ආරක්ෂණ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.-

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විඳින්නට සිදු වූ කායික හෝ මානසික හානි හෝ දේපලවලට වූ පාඩු හෝ අලාභ වෙනුවෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට ගෙවන වන්දි ;

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මියගොස් හෝ කායිකව හෝ මානසිකව අශක්නුතාවට පත්ව ඇති, අපරාධයක වින්දිතයකු මත යැපෙන පවුලේ සාමාජිකයන්ට, ලඟම ඥාතීන්ට සහ වෙනත් යම් තැනැත්තන්ට යැපීම සඳහා ගෙවන වන්දි.

(5) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ආරක්ෂණ අරමුදලේ ප්‍රධාන විගණන නිලධරයා විය යුතු අතර, ඔහු විසින් ඒ අරමුදලේ ආදායම් සහ වියදම් හා වත්කම් සහ බැරකම් පිළිබඳ නිසි ගිණුම් තැබීමට සලස්වනු ලැබිය යුතු ය.

(6) ආරක්ෂණ අරමුදලේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය විය යුතු ය.

වන්දි සහ සහාය ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමට ඇති හිමිකම.

30. (1) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විඳීමට සිදු වූ කායික හෝ මානසික හිංසා හෝ දුබලතා හෝ දේපලවලට සිදු වූ පාඩු හෝ අලාභ සම්බන්ධයෙන් වන්දි ගෙවීම සඳහා ; සහ

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට විඳීමට සිදු වූ යම් කායික හෝ මානසික හිංසා හෝ දුබලතා සම්බන්ධයෙන් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර හෝ පුනරුත්ථාපන හෝ උපදේශන සේවා ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කරන මුදල් ගෙවීම සඳහා,

අධිකාරියට ඉල්ලුම් කිරීමට, අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකමක් ඇත්තේ ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කරන අපරාධයක වින්දිතයකුහට වන්දි මුදලක් ගෙවනු ලැබිය යුතු ද යන්න තීරණය කිරීමේ දී, අධිකාරිය විසින්, 28 වන වගන්තිය යටතේ වන්දි මුදලක් ලෙස එම අපරාධයක වින්දිතයා විසින් දැනටමත් ලබාගෙන ඇති හෝ යම් අධිකරණයක් මගින් කරන ලද නියමයක් මත ඔහුට ලැබුන හෝ වෙනත් යම් මූලාශ්‍රයකින් අන්‍යාකාරයකින් ඔහුට ලැබුන මුදල් පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.

(3) අධිකරණයක් විසින් අපරාධයක වින්දිතයකුට වන්දියක් ගෙවීමට තීන්දු කිරීමට පෙර, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඒ අපරාධයක වින්දිතයකුට යම් වන්දියක් හෝ වියදමක් ගෙවා ඇති විට, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරිය විසින් කර ඇති ඒ ගෙවීම්, අධිකරණය විසින් වන්දියක් ගෙවන තුරු, අපරාධයක වින්දිතයාට ප්‍රදානය කරනු ලබන තාවකාලික සහනයක් ලෙස සැළකිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකුට වන්දියක් සහ යම් වියදමක් ප්‍රදානය කිරීමේ දී, තත්කාර්යය සඳහා සාදනු ලැබිය හැකි යම් නියෝගවල අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව කටයුතු කිරීම අධිකාරියේ කාර්යය විය යුතු ය.

VIII වන කොටස

සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බන්ධක මගින් සාක්ෂි දීම

සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බන්ධක මගින් සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශ සටහන් කිරීම.

31. (1) හඳුනාගැනීමේ පෙරට්ටුවක්, ලඝු නොවන පරීක්ෂණයක් හෝ වෙනත් පරීක්ෂණයක් හෝ නඩු විභාගයක් පවත්වන අධිකරණයක් හෝ විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පවත්වන කොමිෂන් සභාවක් හෝ විමර්ශනයක් පවත්වන නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් යුක්තිය පසිඳලීමේ යහපත උදෙසා හෝ-

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව ලබා දීමේ පියවරක් ලෙස හෝ ;

(ආ) කඩිනමින් සාක්ෂි ලබාගැනීම සඳහා,

අවශ්‍ය වන්නේ නම් සහ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ උපරිම යහපත සැලකිල්ලට ගෙන අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ (මෙහි මින් මතු "දුරස්ථ ස්ථානය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) එම තැනැත්තා සාක්ෂි දෙන හෝ ප්‍රකාශය කරන වෙනත් ඕනෑම ස්ථානයක් අතර සමකාලීන හෝ අත්‍යාසන්න සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බන්ධයක් තහවුරු කරගත හැකි වන්නා වූ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමයක් මගින්, ඒ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය ඉදිරියේ පෞද්ගලිකව පෙනී සිටීමෙන් තොරව, ඒ තැනැත්තාගේ සාක්ෂිය හෝ ප්‍රකාශය ලබා ගැනීම කළ හැකි ය.

(2) 32 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින්, (1) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාරව, සාක්ෂිය හෝ ප්‍රකාශය ලබා ගැනීමට

හෝ වාර්තාගත කිරීමට පෙර අදාළ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බාධකය තාක්ෂණික වශයෙන් නිවැරදි බවටත්, ඒ මත විශ්වාසය තැබිය හැකි බවටත් ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සාක්ෂි දීමට හෝ ප්‍රකාශය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අවස්ථාවක, අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් නම් කරනු ලබන අධිකරණ නිලධරයකු හෝ රජයේ නිලධරයකු අදාළ ස්ථානයේ සිටින බවටත් සෑහීම ට පත් විය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ නම්කර ඇති දුරස්ථ ස්ථානයේ සිට අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය හෝ අදාල ප්‍රකාශය ලබා ගැනීම හෝ වාර්තා ගත කිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර, අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් නීතිපතිවරයාගේ ද, අමාත්‍යවරයාගේ ද, අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද, නිර්දේශය මත සහ 32 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත් ව අදාළ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බාධකය සවි කිරීම සහ ක්‍රියා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මුල්‍ය හා වෙනත් සම්පත් අධිකාරියෙන් ලබාගත හැකි ය.

(4) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා "අධිකරණය" යන්නෙන් අපරාධ නඩු පවත්වන්නා වූ අධිකරණයක් අදහස් වේ.

ඇතැම් අවස්ථානුගත කරුණුවල දී 31 වන වගන්තිය යටතේ අධිකාරිය විසින් සහාය දීම අවශ්‍ය නොවන බව.

32. (1) (අ) 31 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ හඳුනාගත් දුරස්ථ ස්ථානයේ සිට -

(i) අපරාධයක වින්දිතයාගෙන් හෝ සාක්ෂිකරුවාගෙන් සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශ ලබා ගැනීම ජාතික ආරක්ෂාව ඇතුළුව ජාතික යහපත උදෙසා ප්‍රයෝජනවත් නොවන බවට ; හෝ

(ii) අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය හෝ ප්‍රකාශය ලබා ගැනීම පහසු නොවන බවට, නීතිපතිවරයා සහ අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා නිර්දේශ කරන අවස්ථාවක, නීතිපතිවරයා විසින් තම මතය අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය වෙත දැනුම් දිය යුතු ය.

(ආ) වෙනත් යම් උචිත විකල්ප දුරස්ථ ස්ථානයක සිට එම සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශය ලබා ගැනීම යුක්තිය පසිඳලීමේ යහපත උදෙසා වන බවට නීතිපතිවරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, නීතිපතිවරයා විසින් එම විකල්ප ස්ථානය අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය වෙත නිර්දේශ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (අ) යම් විශේෂිත දුරස්ථ ස්ථානයක සිට අපරාධයක වින්දිතයකුගෙන් හෝ සාක්ෂිකරුවකුගෙන් සාක්ෂි වාර්තාගත කිරීම හෝ ප්‍රකාශ ලබාගැනීම නුසුදුසු බවට නීතිපතිවරයාගේ මතය ප්‍රකාශ කර ඇති අවස්ථාවක, එම දුරස්ථ ස්ථානයේ සිට සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බාධකය හරහා අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයාගෙන් හෝ සාක්ෂිකරුගෙන් සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශ ලබා ගැනීමට හෝ වාර්තාගත කිරීමට අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය කටයුතු නොකළ යුතු අතර, ඒ අනුව 31 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය වෙත, අධිකාරිය විසින් යම් අවශ්‍ය සහයක් ලබාදීම හෝ මුල්‍ය හෝ වෙනත් සම්පත් ලබාදීම අවශ්‍ය නොවන්නේ ය.

(ආ) අදාළ දරස්ථ ස්ථානය (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නීතිපතිවරයා විසින් නිර්දේශ කරන ලද ස්ථානය දක්වා වෙනස් කිරීමට අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය තීරණය කරන අවස්ථාවක, එම අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් 31 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරියේ සහාය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ හැකි ය.

සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශ වාර්තාගත කිරීමේ කාර්ය පටිපාටිය.

33. (1) 31 වන වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂි වාර්තාගත කිරීමට අදහස් කරන අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් මුලින් සාක්ෂිය වාර්තාගත කර ගැනීමට කටයුතු සලස්වා, එම ප්‍රකාශය නීතිපතිවරයාට ද, අපරාධයේ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ද එම ප්‍රකාශයෙන් තම නෛතික අයිතිවාසිකම්වලට බලපෑමක් සිදුවන

යම් තැනැත්තකුට හෝ ඔහුගේ නීති නියෝජිතයාට ද ලබාදීමට සැලැස්විය යුතු අතර, අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය වාර්තාගත කිරීමට නියමිත දිනයට දින තිහකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා වූ නිවේදනයක් ද, අදාළ සියලු පාර්ශ්වයන්ට ලබාදිය යුතු ය.

(2) අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සාක්ෂි දීමට හෝ ප්‍රකාශය කිරීමට යෝජිත අදාළ දුරස්ථ ස්ථානයට පැමිණ සිටිය යුතු බවට 31 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් නම් කරනු ලබන අධිකරණ නිලධරයකු හෝ තැනැත්තකු විසින්, අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සහ වෙනත් අදාළ තැනැත්තකුගෙන් අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී කරුණු විමසා, ඔහුගේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, නියම කළ යුතු යැයි නියමිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාව සහ එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඉදිරිපිට ඇති වෙනත් අදාළ දේ එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් සලකා බැලීමෙන් පසු, එම සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බන්ධකය හරහා දෙන ලද සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශ භාර ගැනීම යුක්තිය පසිඳලීමේ යහපත පිණිස වන්නේ ද සහ වාර්තාගත කරන ලද එම සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශය ආවේශ්‍ය කළ හැකි ද සහ භාවිත කළ හැකි ද යන කරුණු පිළිබඳව එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව තීරණයකට එළඹිය යුතු ය.

ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බාධක හරහා සාක්ෂි ලබා ගැනීම හෝ වාර්තාගත කිරීම මේ කොටසට අනුකූලව සිදු විය යුතු බව.

34. මේ පනතේ මේ කොටසේ විධිවිධාන මගින් තත්කාර්ය සඳහා පනවා ඇති නියමයන්ට අනුකූලව මිස, කිසිදු අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින්, සමකාලීන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සම්බාධකයක් හරහා අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂි හෝ ප්‍රකාශ ලබා ගැනීම හෝ වාර්තාගත කිරීම නොකළ යුතු ය.

IX වන කොටස

සාමාන්‍ය

කාර්ය ඉටුකිරීම ආදියේ දී මැදිහත් වීම.

35. මේ පනත යටතේ බලතල, කාර්ය හෝ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී, කිරීමේ දී හෝ ඉටු කිරීමේ දී යම් අධිකරණයකට, කොමිෂන් සභාවකට, අධිකාරියකට, මණ්ඩලයකට, කොට්ඨාසයකට හෝ යම් රාජ්‍ය හෝ අධිකරණ නිලධරයකුගේ කටයුත්තකට නීත්‍යානුකූල අවසරයක් නොමැතිව මැදිහත් වන හෝ බාධා කරන, නැතහොත් මැදිහත්වීමට හෝ බාධා කිරීමට උත්සාහ කරන යම් තැනැත්තෙක් මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු හතකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට සහ රුපියල් විසිදහසකට නොවැඩි දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

රහස්‍ය භාවය.

36. (1) මේ පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මක භාවයක් දීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස, අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට හෙළිදරව් කිරීමට කිසිම තැනැත්තකුට බලපෑමක් නොකළ යුතු ය.

(2) මේ පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මක භාවයක් දීමේ හෝ වෙනත් යම් නීතියක විධිවිධානවලට අනුකූල වීමේ කාර්යය සඳහා හැර, කිසිදු තැනැත්තකු විසින්, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට වෙනත් යම් තැනැත්තකුට හෙළි දරව් නොකළ යුතු ය.

සාක්ෂිවල විශ්වාසනීයත්වය පිළිබඳව තක්සේරුව.

37. යම් අධිකරණයක දී හෝ කොමිෂන් සභාවක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් දෙන ලද සාක්ෂියක විශ්වාසනීයත්වය තක්සේරු කිරීමේ දී, මේ පනත යටතේ ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු යම් සහයක් හෝ ආරක්ෂාවක් ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට වූ කාරණාව නිර්ණායකයක් නොවිය යුතු ය.

මේ පනතේ විධිවිධාන වෙනත් නීති අභිබවා ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව.

38. වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු අතර, ඒ අනුව මේ පනතේ විධිවිධාන සහ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන අතර යම් ගැටුමක් හෝ අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු ය.

ගිණුම් විගණනය.

39. (1) රාජ්‍ය සංස්ථාවල ගිණුම් විගණනයට අදාළ වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන, අධිකාරියේ අරමුදලේ සහ ආරක්ෂක අරමුදලේ ගිණුම් විගණනය කිරීමට සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(2) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටසේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් අරමුදල්වල ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.

අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට රජයේ නිලධරයන් පත්කිරීම.

40. (1) අධිකාරියේ ඉල්ලීම පිට රාජ්‍ය සේවයේ යම් නිලධරයකු ඒ නිලධරයාගේ ද, ඒ නිලධරයා සේවයේ නියුක්ත කර ඇත්තේ යම් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයකු විසින් හෝ යටතේ ද, එම අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද හා රාජ්‍ය පරිපාලන විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද කැමැත්ත ඇතිව සහ එවැනි ම කැමැත්ත ඇතිව අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා, අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත්, එවැනි ම කැමැත්ත ඇතිව ඒ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථිර වශයෙන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) රාජ්‍ය සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(3) රාජ්‍ය සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථිර වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(4) නිශ්චිත කාලසීමාවක් සඳහා ආණ්ඩුවට සේවය කිරීමට එකඟ වෙමින් ආණ්ඩුව සමග ගිවිසුමකට ඇතුළත් වූ යම් තැනැත්තකු අධිකාරිය විසින් සේවයේ නියුක්ත කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් අධිකාරියට සේවය කරනු ලබන යම් කාලසීමාවක්, ඒ ගිවිසුමේ බැඳීම් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා ආණ්ඩුවට කරන ලද සේවයක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

අධිකාරියේ නිලධරයන් රජයේ නිලධරයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු බව.

41. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්, අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා සහ අධිකාරියේ වෙනත් නිලධරයන් සහ සේවා නියුක්තිකයන්, උපදේශන කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන්, අධිකාරිය මගින් පත්කළ උපදේශකවරුන් සහ උපදෙස් දෙන්නන් පිළිවෙලින් අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහ පනතේ සහ දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ අර්ථානුකූලව සහ එහි කාර්යන් සඳහා රජයේ නිලධරයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

අධිකාරිය අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සැලකිය යුතු බව.

42. අධිකාරිය අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව තේරුම් ගනු ලැබිය යුතු ය.

පුද්ගල මණ්ඩලවලට එරෙහිව නඩු.

43. මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී-

(අ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් නම් එම සංස්ථාවේ සෑම අධ්‍යක්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, ප්‍රධාන විධායක නිලධරයකු හා ලේකම්වරයකු ද ;

(ආ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය හවුල් ව්‍යාපාරයක් නම්, එම හවුල් ව්‍යාපාරයේ සෑම හවුල්කරුවකු ම සහ එහි ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා ද ;

(ඇ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය සංස්ථාගත නොකරන ලද මණ්ඩලයක් නම් එම පුද්ගල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වන සෑම පුද්ගලයකුම සහ එහි ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා ද ; සහ

(ඇ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය පළාත් පාලන අධිකාරියක් නම් හෝ පළාත් පාලන අධිකාරියක් වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීම සඳහා පළාත් පාලන අධිකාරියට අදාළ යම් නීතියක් යටතේ පත් කරන ලද වෙනත් යම් අධිකාරියක් නම්, එම පළාත් පාලන ආයතනයේ හෝ අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ද,

එම වරදට වරදකරු විය යුතු ය ;

එසේ වුව ද, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, යම් සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක අධ්‍යක්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, ප්‍රධාන විධායක නිලධරයකු සහ ලේකම්වරයකු හෝ යම් සමාගමක සෑම හවුල්කරුවකුම සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා ද නැතහොත් සංස්ථාගත කරනු නොලැබූ මණ්ඩලයක සෑම සාමාජිකයකුම සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයා ද එම වරද සිදු කරනු ලැබුවේ තමාගේ අනුදැනුම නොමැතිව බවට හෝ වරද සිදු කිරීම වැළැක්වීම සඳහා නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කළ බවට අධිකරණය සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරන්නේ නම්, එම තැනැත්තා මේ වගන්තිය යටතේ වූ වරදකට වරදකරු නොවන්නේ ය.

44. (1) අධිකාරියේ නිර්දේශය මත, අමාත්‍යවරයා විසින් මේ පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මකභාවයක් ලබාදීම පිණිස විධිවිධාන සැලැස්වීමට අවශ්‍ය කරන යම් සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් මේ පනත යටතේ නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය. නියෝග.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පළකරනු ලැබූ දිනයේ සිට හෝ ඒ නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි යම් පසු දිනයක සිට හෝ බලාත්මක විය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ සාදන ලද සියලු නියෝග ඒවා ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබීමෙන් පසු හැකිතාක් ඉක්මණින් අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත නොකරන ලද යම් නියෝගයක්, ඒ අනනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුත්, ඒ යටතේ කරන ලද කිසිවකට ඉන් අගතියක් නොවිය යුතු ය.

(4) නියෝග පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබූ දිනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයේ පලකරනු ලැබිය යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව.

45. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.

අර්ථ නිරූපණය.

46. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස, මේ පනතෙහි :–

"අපරාධයක ළමා වින්දිතයා" සහ "ළමා සාක්ෂිකරු" යන්නෙන්, පිළිවෙලින් වයස අවුරුදු දහඅටට අඩු, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු අදහස් වේ ;

"අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහ පනත" යන්නෙන්, 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහ පනත අදහස් වේ ;

"කොමිෂන් සභාව යන්නෙන්" -

(අ) (393 වන අධිකාරය වූ) පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ පත් කළ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවක් ;

(ආ) ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 7 දරන විශේෂ ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ජනාධිපති විශේෂ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ;

(ඇ) 1994 අංක 19 දරන අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ෂන කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන කිරීමේ කොමිෂන් සභාව ; සහ

(ඈ) 1996 අංක 21 දරන ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව,

අදහස් වේ.

"නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය" යන්නෙන්, වරදක් සිදු කිරීම පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීමට යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ බලය දුන් යම් ව්‍යවස්ථාපිත අධිකාරියක්, රජයේ නිලධරයකු හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු අදහස් වේ ;

“අධිකරණ සංවිධාන පනත” යන්නෙන්, 1978 අංක 2 දරන අධිකරණ සංවිධාන පනත අදහස් වේ.

“අපරාධයක වින්දිතයා” යන්නෙන්, ළමා වින්දිතයකු ඇතුළුව යම් නීතියක් යටතේ වූ වරදක් හෝ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කරන ලද මූලික අයිතිවාසිකම් කඩකිරීමක් හෝ 2007 අංක 56 දරන සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතිය (අයි.සී.සී.පී.ආර්.) පනතෙහි සඳහන් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීමක් සංයුක්ත වන්නා වූ යම් ක්‍රියාවක් හෝ නොකර හැරීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස යම් කායික හෝ මානසික, චිත්තාවේගී, ආර්ථික හෝ වෙනත් අලාභයක් වන්නා වූ යම් හිංසාවක්, හානියක්, දුබලතාවයක් හෝ ආබාධයක් අත්විඳින තැනැත්තකු අදහස් වන අතර, ඒ තැනැත්තාට සහාය වීමේ දී හෝ වරදක් සිදු කිරීම වැළැක්වීමේ දී මැදිහත් වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හානියක් විඳින තැනැත්තකු සහ අපරාධයක ළමා වින්දිතයකුගේ මව්පියන් හෝ භාරකරු සහ එම තැනැත්තාගේ පවුලේ සාමාජිකයකු සහ ලඟම ඥාතීන්, යැපෙන්නන් සහ ඒ තැනැත්තාට සුවිශේෂී වටිනාකමක් ඇති වෙනත් තැනැත්තකු ද, ඇතුළත් වේ.

“සාක්ෂිකරුවකු ” යන්නෙන්,

(අ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ නිලධරයකු වෙත තොරතුරු සපයා හෝ පැමිණිල්ලක් කර, ඒ තොරතුරු හෝ පැමිණිල්ල පදනම් කරගෙන යම් උද්දේශිත වරදක් සිදු කිරීම හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩවීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය වීම සම්බන්ධයෙන් ආරම්භ කළ හැකි හෝ ආරම්භ කර ඇති හෝ ආරම්භ කිරීමට යන විමර්ශනයක දී හෝ පරීක්ෂණයක දී, එසේ එම තොරතුරු සපයා ඇති හෝ පැමිණිල්ල කර ඇති තැනැත්තකු ;

(ආ) යම් උද්දේශිත වරදක් සිදුකිරීම හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින්

පවත්වනු ලබන යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් අතරතුර දී, තොරතුරු සපයා ඇති හෝ තමා ප්‍රශ්න කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ කාරණා ඇතුළත් ප්‍රකාශයක් කර ඇති තැනැත්තකු ;

(ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් කර ඇති පැමිණිල්ලක් හෝ පනවා ඇති නඩු කටයුත්තකට සහාය වීමක් වශයෙන් යම් දිවුරුම් පෙත්සමක් සපයා ඇති හෝ ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කර ඇති තැනැත්තකු ;

(ඈ) කොමිෂන් සභාවකට තොරතුරු හෝ නිවේදනයන් සපයා ඇති තැනැත්තකු ;

(ඉ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට සපයන ලද තොරතුරු හෝ කරන ලද ප්‍රකාශයන් මුල් කරගෙන යම් තැනැත්තකුට එරෙහි වූ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ප්‍රකාශයක් කිරීමට හෝ සාක්ෂි දීමට එම අධිකරණය විසින් හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් එම තොරතුරු සැපයූ හෝ ප්‍රකාශය කළ තැනැත්තා කැඳවන බවට, සාධාරණ හේතු මත ඔහු විශ්වාස කරන්නේ නම් ඒ යම් තැනැත්තකු ;

(ඊ) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට පැවැත්වෙන යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී, ප්‍රකාශයන් කිරීමට, සාක්ෂි දීමට හෝ යම් ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් දෙයක් ඉදිරිපත් කිරීමට එම අධිකරණයෙන් හෝ කොමිෂන් සභාවෙන් සිතාසියක් ලැබූ තැනැත්තකු ; හෝ

(උ) යම් උද්දේශිත වරදක් සිදුකිරීම හෝ යම් උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කර ඇති රජයේ නිලධරයකු,

අදහස් වන අතර, අපරාධයක වින්දිතයකු, ළමා සාක්ෂිකරුවකු, ළමා සාක්ෂිකරුගේ මව්පියන් හෝ භාරකරුවකු, එවැනි සාක්ෂිකරුවකුගේ පවුලේ සාමාජිකයෙක් හෝ යැපෙන්නෙක් හෝ ඒ තැනැත්තාට සුවිශේෂී වටිනාකමක් ඇති වෙනත් තැනැත්තකු,

විශේෂඥ සාක්ෂිකරුවකු සහ වරදක් සිදු කළ හෝ උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කර හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කර ඇතැයි සැක කරන හෝ චෝදනා ලත් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂිදීම සඳහා කැඳවනු ලැබ ඇති තැනැත්තකු ද, අදහස් වේ.

“ලිඛිත සන්නිවේදන” යන්නෙන් සාමාන්‍ය, ලියාපදිංචි තැපැල, ෆැක්ස් සහ විද්‍යුත් තැපැල වැනි කවර හෝ මාධ්‍යයක් හරහා යවනු ලබන ලිපියක් අදහස් වේ.

උපලේඛනය [11 (3)]

1. යම් තැනැත්තකු-

(අ) පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු, පළාත් සභාවක මන්ත්‍රීවරයකු හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු වේ නම් හෝ වුවහොත් ;

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන්නේ නම් හෝ පුරවැසියකු වීම නැවතී ඇත්නම් ;

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක බලාත්මකව පවත්නා යම් නීතියක් යටතේ, සිහිවිකල් තැනැත්තකු බවට තීරණය කරනු ලැබ හෝ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබ ඇත්නම් ; හෝ

(ඈ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක අධිකරණයක් විසින් පනවන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දණ්ඩන නියමයක් විඳිමින් සිටී නම් හෝ විඳ ඇත්නම්,

ඒ තැනැත්තා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරනු ලැබීමට හෝ අඛණ්ඩව කටයුතු කරගෙන යාමට නුසුදුස්සකු වන්නේ ය.

2. මණ්ඩලයේ සෑම පත්කළ සාමාජිකයකු ම, මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම මගින් කලින් ඔහුගේ ධුරය හිස් කර ඇත්නම් මිස ඔහු පත්කළ දින සිට වසර තුනක කාලයක් සඳහා ධුරය දැරිය යුතු අතර, ඔහු ධුරයෙන් ඉවත්කර ඇත්නම් මිස, නැවත පත්කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලබන්නේ ය.

එසේ වුව ද, මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා ධුරය හිස්කර ඇති සාමාජිකයකු වෙනුවට පත්කළ සාමාජිකයකු, ඔහු අනුප්‍රාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති ධුර කාලය සඳහා ධුරය දැරිය යුතු ය.

3. මණ්ඩලයට පත්කළ සාමාජිකයකු, ස්වකීය කාර්යන් විෂමාචාර ආකාරයෙන් සිදු කිරීම නිසා හෝ වංක හෝ වංචනික භාවයට සම්බන්ධ වරදක් සඳහා එවැනි සාමාජිකයකු වරදකරු වූ විටක දී, 11 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ ඒ පත්කළ සාමාජිකයා පත්කිරීම සඳහා විමසීමට අවශ්‍ය කරන ඒ තැනැත්තන් විමසා, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් ඔහු ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඉවත් කරනු ලබන පත්කළ සාමාජිකයකු ඒ නියමය ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන දින සිට හෝ ඉන් පසු, ධුරය දැරීම අවසන් කළ යුතු ය.

4. මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයකු විසින් අමාත්‍යවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් ඕනෑම අවස්ථාවක දී ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, එසේ එම ඉල්ලා අස්වීම අමාත්‍යවරයා විසින් ලිඛිතව පිළිගත් දින සිට බලපැවැත්විය යුතු ය.

5. මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයකුගේ ධුරය, මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා හිස් වන අවස්ථාවක දී, 11 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඒ තැනැත්තා වෙනුවට අනුප්‍රාප්ත වීමට වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. එම සාමාජිකයා වෙනුවට එසේ පත්කළ යම් තැනැත්තකු ඔහු අනුප්‍රාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති කාලය සඳහා ධුරය දැරිය යුතු ය.

6. මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයකුට අසනීපයක්, අශක්නුතාවයක් හෝ මාස තුනකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම යන හේතු මත තාවකාලිකව ස්වකීය කාර්යන් ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, ඒ නොහැකියාව පිළිබඳව පත්කිරීමේ අධිකාරිය වෙත ලිඛිතව දැනුම් දීම ඒ සාමාජිකයාගේ කාර්යය විය යුතු ය. එවිට 11 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු, ඒ කාලය තුළ දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීමට වෙනත් තැනැත්තකු පත්කරනු ලැබිය හැකි ය.

7. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ට අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් පාරිශ්‍රමික, අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.

8. (1) මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා පැමිණ සිටීනම්, මණ්ඩලයේ සෑම රැස්වීමකම මුලසුන දැරිය යුතු ය. එවැනි යම් රැස්වීමකට සභාපතිවරයා පැමිණ නොසිටි අවස්ථාවක, පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් ඒ රැස්වීමේ මුලසුන දැරීම සඳහා පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු තෝරා පත් කර ගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක් සඳහා වූ සණ පූරණය, සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකු විය යුතු ය.

(3) මණ්ඩලයේ මුලසුන දරන තැනැත්තාට, ස්වකීය ඡන්දයට අමතරව තීරක ඡන්දයක් ද තිබිය යුතු ය.

(4) මේ ඡේදයේ විධිවිධානවලට යටත්ව, මණ්ඩලය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වල කටයුතු කරගෙන යෑම සම්බන්ධයෙන් කාර්ය පටිපාටිය විධිමත් කරගනු ලැබිය හැකි ය.

9. මණ්ඩලයේ කිසිදු ක්‍රියාවක්, තීරණයක් හෝ ක්‍රියා පටිපාටියක් එහි යම් පුරප්පාඩුවක් පැවතීමේ හෝ එහි යම් පත්කළ සාමාජිකයකුගේ පත්වීම සම්බන්ධයෙන් වූ යම් දෝෂයක් තිබීමේ හේතුව නිසාම පමණක් නිර්බල වන්නාක් සේ නොසැලකිය යුතු ය.

10. (1) අධිකාරියේ මුද්‍රාව, මණ්ඩලය විසින් නිශ්චිය කොට සකස්කර ගනු ලැබිය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි යම් ආකාරයකට වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අධිකාරියේ මුද්‍රාව කළින් කළ මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් තැනැත්තකු භාරයේ තැබිය යුතු ය.

(3) අධිකාරියේ මුද්‍රාව, මණ්ඩලයේ අනුමතය ඇතිව සහ තමන් පැමිණ සිටින බවට සාධන පත්‍රයේ හෝ ලේඛනයේ අත්සන් කළයුතු මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු ඉදිරිපිට දී හැර, කිසිදු සාධන පත්‍රයකට හෝ ලේඛනයකට නොතැබිය යුතු ය.

(4) මණ්ඩලය විසින් මුද්‍රාව තබා ඇති සාධන පත්‍ර සහ ලේඛනවල රෙජිස්ටරයක්, පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

11. (1) මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාට, අසනීපයක් හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීමේ හේතුව නිසා තාවකාලිකව ස්වකීය ධුරයේ කටයුතු ඉටුකිරීමට නොහැකිව ඇත්නම්, 11 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීමට මණ්ඩලයේ වෙනත් සාමාජිකයකු පත්කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) අමාත්‍යවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාට සිය සභාපති ධුරයෙන් ඕනෑම අවස්ථාවක දී ඉල්ලා අස්විය හැකි ය. අමාත්‍යවරයා විසින් එය ලිඛිතව පිළිගැනීමෙන් පසු ඒ ඉල්ලා අස්වීම බලපැවැත්විය යුතු ය.

පාර්ලිමේන්තුවේ සිංහල පනත් කෙටුම්පත්වල සහ පනත්වල වාර්ෂික දායක මිළ (දේශීය) රු. 875 කි. (විදේශීය) රු. 1,160 කි. අංක 163, කිරුළපන මාවත, පොල්හේන්ගොඩ, කොළඹ 05, රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ, ප්‍රකාශන කාර්යංශයේ අධිකාරී වෙත සෑම වර්ෂයකම දෙසැම්බර් මස 15 වැනි දිනට පෙර දායක මුදල් ගෙවා පසුව එළෙඹෙන එක් එක් වර්ෂය සඳහා ඒවා ලබාගත හැකි ය.